Г О Д И Ш Е Н О Т Ч Е Т

ЗА РАБОТАТА НА РЗИ – ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2022г.

Населението на област Плевен е около 3.34 % от населението на страната. За периода 2019 - 2021г. се наблюдава около 3.4% спад на населението, което от 236305 души е намаляло на 228300.

Възрастовата структура на населението през последните години показва неблагоприятни тенденции, повлияни от промените в раждаемостта, смъртността, средната продължителност на живота, миграцията, жизненият стандарт и др. Относителният дял на възрастните хора /над 60 години/ през 2021 г. – 33.6%, подържа нивата от предходните години /2020 г. – 33.7% и 33.8% за 2019г. /, т.е. тенденцията на демографско застаряване продължава.

Раждаемостта е важен демографски показател, свързан с възпроизводството.Върху него оказват влияние икономически, психологически, демографски и медико-социални фактори. Показателят леко намалява спрямо последната година – 7.7 ‰, за страната е 8.5 ‰ за 2021г .

Регистрираният брой живородени деца през 2021 г. – 1786 е намален спрямо 2020 г. - 1923, като 892 са момчетата и 894 момичетата. Мъртвородените са 13.

Общата смъртност е един от основните индикатори характеризиращ общественото здраве, негов най-надежден и най-точен измерител. Показателят увеличава нивото си спрямо предходната година – 26.6‰ и е по-висок от този за страната – 21.7 ‰. Най-ниска е смъртността за община Плевен/22.7‰/, а най-висока за община Гулянци /37.9‰/.

Смъртността сред мъжете /28.6‰/ продължава да бъде по-висока от тази при жените /24.8‰/. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред селското и градското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата /34.05‰/ , отколкото в градовете /22.80‰/- за 2021 г.

Нивото на детската смъртност най-ясно и точно отразява влиянието на социалните, материалните и културни условия, които обществото създава за отглеждане на децата в частност влиянието на медицинското обслужване на жените и децата.

През 2021 г. в областта са починали 12 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 6.7 ‰ и е по-висок от този за страната - 5.6 ‰.

Съществуват различия по отношение на териториалния признак, като в селата детската смъртност е по - ниска - 5.8 на 1000 живородени деца от тази в градовете – 7.3‰.

Разликата между ражданията и умиранията формира естествения прираст на населението. И тъй като от 1990 г. досега умират повече хора, отколкото се раждат, тази разлика е с отрицателна стойност, в резултат на което населението на област Плевен непрекъснато намалява. През 2021 г. абсолютният брой на естествения прираст е минус 4360 души /-18.9 на 1000/ и е с по-големи стойности от тези за страната /-13.2 на 1000 /.

В структурата на хоспитализираните болни по класове болести водещо място през 2021 г. заемат болестите на органите на кръвообращението - 20.63 % относителен дял и интензитет 6757.5 на 100000, следвани от новообразувания – съответно 10.41 и 3410.6 и т.н.

При децата до 17-годишна възраст най-голям е относителният дял на хоспитализираните поради заболявания на дихателната система. Сред лицата на възраст 18-64 години най-голям е делът на хоспитализираните поради болести на органите на кръвообръщението и пикочо-половата система . Водещи заболявания в структурата на хоспитализираните болни над 65 годишна възраст са болести на органите на кръвообръщението и новообразуванията.

Оценката на въздействието на различните фактори върху здравето на населението показва различна сила на влияние на отделните фактори, като най - съществено влияние върху здравето на гражданите имат:

✓ социално-икономическите фактори на окръжаващата среда (50%) - безработицата, намаляването на доходите на голяма част от населението, влошената структура на разходите и потреблението;

✓ начина на живот на отделните граждани, семейството, групите и обществото (20%). Негативните фактори, свързани с начина на живот, са: поведенчески – тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и наркотични вещества, рисково сексуално поведение и т.н.; хранене – нерационално и небалансирано; липсата на двигателна активност; психосоциален стрес;

✓ въздействието на здравната система върху индивидуалното, груповото и общественото здраве е в рамките на едва 10%.

Значителен интерес представляват и генетичните рискови фактори, както и артериалната хипертония, диабета, затлъстяването, които обуславят множество усложнения и последици.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И КВАЛИФИКАЦИЯ НА КАДРИТЕ

През 2022г. щатната численост на РЗИ – Плевен е 95 длъжности, от които 76 по служебни правоотношения и 19 по трудови правоотношения, структурирана в 5 дирекции: Обща администрация – дирекция „Административно-правно, финансово и стопанско обслужване“ /АПФСО/ – с 15 длъжности и Специализирана администрация: дирекция "Медицински дейности" /МД/ с 16 длъжности, дирекция „Надзор на заразните болести“ /НЗБ/ с 24 длъжности, дирекция „Обществено здраве“ /ОЗ/ с 21 длъжности и дирекция „Лабораторни изследвания“ /ЛИ/ с 16 длъжности.

Анализът на данните за структурата на персонала показва оптимално нисък относителен дял на помощния и обслужващ персонал, липса на неспецифични длъжности съобразно предмета на дейност на РЗИ. Дейностите по правно обслужване, почистване и охрана на административните сгради на инспекцията се осъществяват от външни фирми. По допълнително щатно разписание по реда на ПМС №66/1996г., РЗИ – Плевен разполага с една длъжност касиер-счетоводител, с основна цел осигуряване на ефективно финансово-счетоводно и касово обслужване на РЗИ - Плевен.

Издадени са и текущо са актуализирани всички вътрешни заповеди, регламентиращи организацията на работата в РЗИ – Плевен.

По отношение квалификацията на кадрите, от 20 служители с висше медицинско образование и образователно–квалификационна степен магистър, със специалност са 19 или 95,0%. Всички висши медицински кадри с магистърска степен, работещи в дирекция ОЗ и в дирекция МД са със специалност. В дирекция НЗБ от 9 лекари, 8 или 88,9% са със специалност. Тези данни показват висок процент специалисти сред висшите медицински кадри с магистърска степен, което е предпоставка за професионализъм в работата на инспекцията.

И през 2022г. продължи съвместната дейност между Медицински университет – Плевен и РЗИ – Плевен по договора за практическото обучение на студенти с образователно-квалификационна степен „бакалавър” по специалността „Опазване и контрол на общественото здраве“. Задълженията на РЗИ като страна по договора включват осигуряване на необходимата материална база за провеждане на практическо обучение на студентите от специалност „Опазване и контрол на общественото здраве“ и запознаване със съвременните методи на здравния контрол, съгласно разпоредбите на Закона за здравето и други нормативни актове.

През отчетния период са подготвени и утвърдени от директора на РЗИ – Плевен 3 бр. длъжностни разписания и 8 бр. поименни щатни разписания. Разработени и актуализирани са 34 бр. Издадени са 312 вътрешни заповеди, 771 заповеди за отпуск, включително заповеди за отлагане на платен отпуск. Издадени са 141 акта за промяна в обстоятелствата на

служителите по трудово и служебно правоотношение, от които: 69 заповеди за промяна на работната заплата, 3 заповеди за преназначаване на служител по СПО, 30 заповеди за повишаване в ранг, 1 заповед за вътрешно съвместителство, 4 трудови договора и 20 допълнителни споразумения. Изготвени са 3 заповеди за назначаване по СПО, 10 заповеди за прекратяване на СПО и 1 заповед за прекратяване на ТПО, като са изготвени всички необходими документи при напускане.

Наред с описаните до тук дейности, през 2022г. дирекция АПФСО изпълни и всички задължения, свързани с организацията на годишната оценка на изпълнение на служителите в инспекцията, съгласно Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация. Изготвени и съгласувани са работните планове на служителите за периода 01.01.2022г.–31.12.2022г. Извършена е техническа обработка на формулярите за оценка на индивидуалното изпълнение на длъжността и е оказана консултативна помощ на оценяващите ръководители. Извършен е комплексен анализ от оценяване изпълнението на служителите от РЗИ – Плевен. През периода 01.01.-31.01.2022г. са проведени заключителните срещи със служителите и е изготвен комплексен анализ от оценяване изпълнението на задълженията на служителите. Щатната численост на инспекцията в началото на годината е 95 длъжности, от тях незаети са 5 щатни длъжности. За изпълнение на длъжността са оценени 86 служители от РЗИ – Плевен, от които 70 по СПО и 16 по ТПО. Не е извършено оценяване на изпълнението на длъжността на 4 служители, в т.ч. директора, който не подлежи на оценяване по реда на НУРОИСДА и 3 служители, който нямат отработени 6 месеца. С оценка „Изключително изпълнение“ са оценени 8 служители. Процентно изразено това са 9% от оценяваните за периода. С оценка „Изпълнението надвишава изискванията“ – 68 служители. Процентно изразено това са 79% от оценяваните за периода. С оценка „Изпълнението напълно отговаря на изискванията“ – 10 служители. Процентно изразено това са 12% от оценяваните за периода. През анализирания период са повишени в ранг 30 държавни служители. В периода 15.06.2022г. – 31.07.2022г. са проведени междинните срещи между оценяващия ръководител и оценяваните служители.

Всяко тримесечие в срок до 15-то число на месеца следващ тримесечието е извършено оценяване на изпълнението на длъжността на служителите от Инспекцията за съответното тримесечие, съгласно НЗСДА и Вътрешните правила за работните заплати на служителите в РЗИ – Плевен.

Обобщени и представени на директорски съвет са становищата на директорите на дирекции относно изпълнението по договорите за 2021г., по които РЗИ е възложител и са подготвени предложения за предстоящото им сключване за 2022г.

Изпълнен е планът за работа на Директорския съвет. При планирани 13 заседания са реализирани 13, като освен планираните теми допълнително са разгледани още редица въпроси, отнасящи се до решаване на финансови и организационни проблеми. По този начин Директорският съвет изпълни задачите си, отредени в Устройствения правилник на РЗИ, да работи като съвещателен орган и да подпомага ръководството във вземането на правилни и законосъобразни управленчески решения. За проведените заседания редовно са водени протоколи.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО – ПРАВНО И ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДНО ОБСЛУЖВАНЕ“

Основно дейността на дирекция АПФСО е насочена към осигуряване на добро административно обслужване на потребителите на услуги на РЗИ –Плевен, своевременно изпълнение на дейностите в областта на човешките ресурси и организиране на административно – правното, информационното, стопанското и транспортно обслужване на Инспекцията.

Административното обслужване на граждани се осъществява на едно гише, като Центъра за административно обслужване (ЦАО) е ситуирано в сградата на инспекцията на

ул. Княз Александър Батенберг I №7. ЦАО работи според утвърдените от главния секретар Вътрешни правила за организацията на административното обслужване в РЗИ – Плевен. Работното време е с непрекъснат процес – от 8.30 ч. до 17.00 ч. В случаите, когато в служебните помещения има потребители на административни услуги в края на обявеното работно време, работата на звеното продължава до приключване на тяхното обслужване. В съответствие с изискванията на Наредбата за административното обслужване е осигурена информация за извършваните административни услуги: образци от заявления за извършваните услуги; Харта на клиента в ЦАО и на интернет страницата на РЗИ, като своевременно се отразява всяка настъпила промяна по отношение вида, сроковете и цената на административните услуги.

През 2022 г. продължи работата с внедрената автоматизирана информационна система „Eventis R7“ за управление на документооборота и работния поток. Организирана е работата с електронни документи, предоставянето на административни услуги по електронен път и обмена на електронни документи между административните органи. Изпълнени са задълженията по АПК и на интернет страницата в категория Съощения по чл.18а е публикуван и активна електронна форма за подаване на сигнали.

Поддържат се актуалността на публичните и вътрешни регистри на Инспекцията. В срок се актуализират и публикуват данните в Интегрираната информационна система на държавната администрация.

Актуализират се своевременно данните в регистъра на декларациите по чл.35 от ЗПКОНПИ, като към 31.12.2022г. са регистрирани и публикувани 93 бр. декларации, от които 5 бр. за несъвместимост и 88 за имущество и интереси.

През 2022 г. са актуализирани и утвърдени правила: Вътрешна процедура за издаване на становища за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда /ОВОС/ за инвестиционно предложение и екологична оценка /ЕО/ за планове и програми; Риск-регистър; Процедура за проследяване на събираемостта на глобите; Вътрешни правила за административно-наказателната дейност на РЗИ – Плевен; - Харта на клиента; Административни услуги, предоставяни от РЗИ – Плевен; Процедура за докладване на нарушения на Етичния кодекс на служителите в РЗИ – Плевен; Вътрешни правила за заплатите на служителите на РЗИ – Плевен; Вътрешни правила за провеждане на инвентаризация в РЗИ – Плевен.

Изготвен е Доклад за управление на риска в РЗИ – Плевен. Попълнен е и Въпросник и е изготвен доклад за самооценка на Системата за финансово управление и контрол за 2021г. Изготвен е Риск – регистъра на инспекцията за 2022г.

Поддържа се актуалността на служебните и трудовите досиета на служителите. В Инспекцията е внедрена и работи „Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация“ (ЕИСУЧРДА), като база за управление на всички процеси по човешките ресурси. Данните в нея се вписват ежедневно, коректно и според нормативните изисквания.

Изготвен е план за обучение за 2022г. на служителите от РЗИ и в срок са подадени заявките в ИПА. През годината са проведени общо 24 обучения, с участието на 82 служители от инспекцията.

Служители от административното ръководство и дирекция АПФСО през 2022г. са преминали обучение на следните теми: „Електронно управление на обществени поръчки“; „Големите промени в Закона за административните нарушения и наказания“; „Вътрешни правила за системата за финансово управление и контрол“; „Спазване на правилата на финансово отчитане, предпоставка за достоверното представяне на финансовите отчети“; „Допускани грешки в счетоводното отчитане и специфични казуси“; „Прилагане на Закона за достъп до обществена информация – процедури, задължения и изпълнение“; „Кодекс за поведение на служителите-функции и основни акценти“; „Достъпност на администрацията на хора с увреждания“; „Кибер хигиена на използването на електронна поща“; „Годишна среща на специалистите по човешки ресурси“

Организирани са 6 бр. конкурсни процедури по ЗДСл и НПКПМДСл, 2 бр. приключили

с назначаване, 3 бр. обявени през месец декември и не приключили към отчетния период и 1 бр. прекратен поради недопуснат кандидат до участие в конкурс. Проведен е *1* конкурентен подбор по ЗДСл.

През м.декември 2022г са определени нови индивидуални работни заплати на всички служители от Инспекцията, увеличени с 30%, считано от 01.12.2022г., съгласно ПМС №462/20.12.2022г. и в рамките на утвърдения бюджет на Инспекцията за разходи „Персонал“.

Организирана е деловодната и куриерска дейност. В Инспекцията се работи с внедрената автоматизирана информационна система за управление на документооборота и работния поток „Eventis R7“. За 2022 г. са обработени *18 742* входящи, изходящи и вътрешни документа. Организирана е работата с електронни документи, предоставянето на административни услуги по електронен път и обмена на електронни документи между административните органи в Системата за електронен обмен на съобщенията – обработени са *3688* документа. Във връзка с повишаване сигурността на системата за сигурно електронно връчване, съгласно изискванията на нормативната уредба и техническа спецификация получаваме и изпращаме документи и информация чрез Системата за сигурно Е-връчване – обработени са *257* документа. В АИС “Eventis R7” са регистрирани *312* вътрешни заповеди и 175 заповеди за командировка на служителите. Постъпили са 150 броя сигнали и предложения от физически и юридически лица. По всички са предприетити необходимите действия в законоустановения срок. Жалбите по тютюнопушене, постъпили по електронна поща, телефонен секретар и телефон, регистрирани в РЗИ за 2022 г. са 7 броя.

Изготвени са 4 бр. доклади и 4 бр. анализи на данните от анкетно проучване за удовлетвореността на гражданите. Гражданите са удовлетворени от административното обслужване и нямат препоръки за неговото подобряване.

Попълнен и утвърден е Годишния отчет на инспекцията в Интегрираната информационна система – коректно попълнени са всички раздели в доклада за състоянието на администрацията.

През отчетния период са обобщени и изготвени: „Отчет за легловия фонд и медицинския персонал за 2021 година”; проектобюджет и тригодишна прогноза на средствата, необходими за финансиране на дейностите в областта на електронното управление и ИКТ и годишни и тримесечни отчети за разходите, направени от РЗИ – Плевен в областта на електронното управление и ИКТ; „Годишни отчети за изпълнението на плановете по чл.12 и чл.36 от ЗЕЕ и за изпълнение на програмите за енергийната ефективност в РЗИ – Плевен и др.

Организирана е инвентаризацията на дълготрайните и нематериалните активи и материалните запаси на РЗИ.

През 2022г. са организирани и проведени следните процедури по реда на ЗОП и ЗМДВИП: вътрешен конкурентен избор за изпълнител за извършване на *Доставка на автомобилно гориво, чрез карти за безналично плащане, съгласно ПМС 385/2015г.;* обществена поръчка на основание чл. 186 във връзка с чл. 20, ал. 3, т. 2 от ЗОП „*Събиране на оферти с обява*“ с предмет *Избор на доставчик на нетна електрическа енергия и координатор на балансираща група за обекти на РЗИ – Плевен – 2 бр.;* процедура за *закупуване на бързи антигенни тестове* чрез публикуване на *покана до заинтересованите лица* на интернет страницата на Инспекцията за събиране на оферти; покана за избор на изпълнител за предоставяне на мобилни услуги и покана за избор на изпълнител за застраховане на имуществото на РЗИ. Подадени са заявки за участие в централизирани обществени поръчки съгласно ПМС №385/2015г. за доставка на ел. енергия, автомобилни горива и услуги по почистване на административни сгради.

Проведено е пазарно проучване за извършване на цялостен ремонт на плосък покрив на административната сграда на РЗИ – Плевен, изготвена е апликационна форма с обща стойност 96 985.90 лева с ДДС и представена в МЗ през месец февруари. През месец юли е стартирана обществена поръчка по ЗОП Събиране на оферти с обява с предмет: „Подобряване на материално-техническото състояние на сградата на РЗИ – Плевен -

извършване на цялостен ремонт на покрив на административна пет етажна сграда“ с прогнозна стойност 90 621,00 лв. с ДДС, която е прекратена на 09.09.2022г., поради необходимостта от съществени промени в условията на обявената поръчка, изразяващи се в увеличаване на площта на компрометираната част на покрива на административната сграда на РЗИ - Плевен поради нарушаване на хидроизолацията и мазилката в резултат обилните валежи. Обществената поръчка с новите обстоятелства е стартирана отново на 14.09.2022г. След отваряне на документацията е избран изпълнител. Ремонта е приключен след неколкократно удължаване на срока, поради влошени метерологични условия при спазване на клаузите по договора. Стойността на ремонта е *80 094,96 лв.* с ДДС.

През месец юли е проведена Процедура на договаряне без предварително обявление на основание чл.79, ал.1, т.4 от ЗОП с предемет Избор на изпълнител за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации през 2022г. на територията на област Плевен“ с прогнозна стойност 365 773,00 лв. с ДДС.

Функциониращата от края на 2002г. система за събиране и администриране на приходите от глоби и имуществени санкции по наказателни постановления, работи ефективно и безпроблемно в инспекцията. През периода 01.01. – 31.12.2019г. са издадени 63 наказателни постановления на обща стойност 25 270 лв. Доброволно са платени наказателни постановления на обща стойност 4 700 лв. Изпратени в ТД на НАП за принудително събиране са 31 наказателни постановления. Събраните суми в НАП са преведени директно по сметката на МЗ.

Поддръжката на материално-техническата база на инспекцията е другото основно направление от дейността на дирекция АПФСО. Инспекцията разполага със следните недвижими имоти, публична държавна собственост:

- административна сграда, с адрес ул. Княз Александър Батенберг I №7 – седалище на РЗИ – Плевен;
- административна сграда, представляваща обособена част от трети етаж на масивна сграда „Дом на книгата”, с адрес бул. Данаил Попов №18 ет.3, в която се помещава дирекция „Медицински дейности”;
- реална част от пети етаж на шестетажна масивна, административна сграда, с адрес гр. Червен бряг, ул. Паисий №1;
- помещение №3 и №4 с площ 31,37 кв.м., намиращи се на първи етаж, заедно със съответните идеални части от общите части на сградата и сгради с временен характер: „Кабини единични” – 1 бр. и „Навеси” – 6,9% от общата площ на навесите, в гр. Никопол, Фериботен терминал „Никопол – Турну Магуреле”.

Сградният фонд се подържа в добро състояние. Извършени са текущи дейности по поддръжката и ремонта на двете сгради на РЗИ.

Поддръжката на информационните системи, компютърната техника, наличната апаратура, машини и съоръжения, охраната и почистването на сградите на РЗИ се осъществява чрез сключени договори с външни фирми за абонаментно поддържане на: медицинска техника и апаратура; компютърни и информационни системи; асансьорна уредба, пожароизвестителна техника и охранителния режим и почистването на сградите. В края на 2021г. и началото на 2022г. са сключени договорите, по които РЗИ е възложител.

В регистъра на договорите към 31.12.2022г. са регистрирани 50 броя договори и допълнителни споразумения.

През отчетния период са изпълнени условията по сключените договорите, като е осигурено ефективно и безопасно използване на асансьорната уредба, пожароизвестителната система на сградата и на медицинската апаратура. Постигнато е бързо и качествено отстраняване на повредите в наличния хардуер и софтуер. По отношение охраната и почистването на сградите на инспекцията са изпълнени всички условия по договорите и е постигната добра физическа охрана на сградата, безпроблемно действие на сигнално-охранителната техника и добри хигиенни условия. В обобщение може да се каже, че всички условия по сключените договори са изпълнени.

Към 31.12.2022г. РЗИ - Плевен разполага с 7 бр. служебни автомобила, в т.ч 1

специален автомобил, както следва:

- 1 автомобил Тойота Корола, с година на производство 2008г.;
- 1 автомобил Тойота Корола, с година на производстово 2022г.;
- 1 автомобил DACIA Dokker с година на придобиване 2016 г.
- 2 автомобила Фолксваген Пасат, с година на производство 1997 г. и 1999 г.;
- 1 абтомобила SUZUKI VITARA, година на производство 1999г.;
- 1 специален автомобил Peugeot Boxer с година на производство 2005 г.

Едно от основните задължения на дирекцията е поддържането на изряден автопарк, тъй като се носи отговорност за живота и здравето на служителите извършващи държавен здравен контрол и ползващи автомобилите. Ето защо своевременно се извършват необходимите ремонти на служебните автомобили, за да са в добро техническо състояние.

За 2022 г. са вложени авточасти и извършени ремонти на служебните автомобили, както следва:

1.**TOYOTA COROLA – с рег. № ЕН 56 15 ВМ.** Обща стойност на извършените ремонтни дейности **1236,30 лв**.

2.**TOYOTA COROLA – с рег. № ЕН 82 12 КХ.** Обща стойност на закупено оборудване **2026,50 лв.**

3.**VOLKSWAGEN PASSAT с Рег. № ЕН 64 64 ВМ**. Обща стойност на извършените ремонтни дейности **1205,60 лв.**

4.**VOLKSWAGEN PASSAT с Рег. № ЕН 97 94 ВВ.** Обща стойност на извършените ремонтни дейности **1434,83 лв.**

5.**DACIA DOKKER с рег. ЕН 59 44 КК.** Обща стойност на разходите за автомобила **285,00 лв.**

6.**SUZUKI VITARA с рег. ЕН 47 60 КН.** Обща стойност на извършените ремонтни дейности **152,00 лв.**

7.**PEUGEOT BOXER с рег. ЕН 59 76 КС**. Обща стойност на извършените ремонтни дейности **163,00 лв.**

Общата стойност за авточасти, ремонти, оборудване и моторно масла на служебните автомобили през 2022 г. е **6503,23 лв.**

Организирана е процедура по бракуване на служебен автомобил ВАЗ 2107 с Рег.№ ЕН 33 65 АМ и през м. септември автомобила е свален от регистрация в КАТ, бракуван и предаден на лицензирана фирма за отпадъци.

Създадена е и функционира система за ефективно планиране и контрол на движението на служебните автомобили. С наличните автомобили са създадени добри условия за транспортно обслужване при провеждания здравен и противоепидемичен контрол.

През м. август е организирано извършването на годишно техническо обслужване на пожарогасителите в административните сгради на Инспекцията и служебните автомобили.

Друго направление от дейността на дирекцията е да координира дейностите по здравословни и безопасни условия на труд.

Във връзка със задълженията на работодателя за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, създаденият Комитет по условия на труд (КУТ) към РЗИ – Плевен работи ефективно. Организирани и извършени са профилактични прегледи на подлежащите служители, съгласно предписанията на СТМ.

Ежемесечно до 20-то число на месеца се събират и обобщават заявките за материали на дирекциите. Всичко необходимо се закупува и предоставя на отделните административни звена.

Дирекция АПФСО осигурява информационните връзки и комуникации на РЗИ – Плевен, създава и поддържа публични регистри и базите данни в инспекцията, поддържа компютърната техника, програмните продукти и интернет страницата, създава условия за изготвяне на текстови и цифрови отчети и планове за дейността на общата и специализирана администрация.

През 2022г. РЗИ – Плевен разполага със 117 броя персонални компютри в т.ч. 2

сървъра и 22 преносими компютъра. Повечето от компютрите в инспекцията са с добри технически характеристики и работят ефективно. В РЗИ – Плевен има 11 скенера, 43 принтера и мултифункционални устройства, които осигуряват добра и надеждна работа. Осигурено е използване на бързоскоростен оптичен Интернет на необходимите работни места. Ползват се 11 съвременни софтуерни продукта, обслужващи всички направления от дейността. Всички компютри са свързани в локална мрежа. Компютърната техника се поддържа в добро техническо състояние. Осигуряват се програмно всички работни места в инспекцията, а така също се оказва необходимата консултативна помощ при ползването на различни компютърни програми, при периодичното архивиране и съхраняване на информацията. Своевременно се отстраняват възникналите хардуерни проблеми. Периодично се извършва ремонт и преинсталация на операционни системи. Всички компютри са с лицензиран антивирусен софтуер.

Една от основните насоки в информационното обслужване е компютърна обработка на данните от дейността на дирекции „Обществено здраве", „Медицински дейности" и „Надзор на заразните болести" при РЗИ – Плевен, по извършвания контрол, както и на подлежащи на контрол обекти. В използваната компютърна програма е създадена и текущо се актуализира база данни на обектите, подлежащи на текущ здравен и противоепидемичен контрол в Плевенска област, което позволява по-точна информация за вида, броя и състоянието им. В нея ежедневно се регистрират всички извършени от служителите проверки и констатациите от тях. За отчетния период са въведени 11 220 проверки и инспекции, извършени от служителите на Д ОЗ, Д НЗБ и Д МД. Обработват се издадените от контролните отдели актове, наказателни постановления, заповеди и предписания, като са издадени 42 наказателни постановления, 17 споразумения, 242 заповеди за заличаване на регистрация на обект с обществено предназначение, 3 заповеди за спиране и 922 предписания. През 2022 г. са регистрирани и е извършена промяна в обстоятелствата на 225 обекта с обществено предназначение.

През 2022 г. дирекцията продължи работа по компютърната програма за нуждите на Здравно-техническата експертиза към Д ОЗ – база данни по предварителния здравен контрол. За отчетния период в отдела са обработени и отпечатани 96 здравни заключения по инвестиционни проекти и ПУП и 89 становища по ОВОС.

Извършва се архивиране на най-важните бази данни от специализирани програмни продукти текущо, през определен период от време, месечно или годишно.

Ефективно се работи със системата за труд и работна заплата СП Терез, системата за счетоводство Web БП Конто 66 и автоматизираната информационна система „Eventis R7" за управление на документооборота и работния поток, която е достъпна за всички служители. Продължи въвеждането на данни във внедрените системите за управление на документи, потоци и съдържание през WEB - СЕВОП, ИИСДА, НАП, НСИ, ПДОИ, РИР, НОИ, ИС за бюджетен контрол в МЕУ; ЦАИС; COV.ID; Регистър на ваксинираните; COVID19 Модул Справки.

Ежедневно се обслужва електронната поща. Поддържа се връзка със съответните дирекции в Министерството на здравеопазването, други институции и граждани по e-mail.

И през 2022 г. РЗИ – Плевен работи с модул за електронно връчване (е-Връчване) - система, която позволява изпращане и/или получаване и съхраняване на електронни документи за/от публични органи, физически и юридически лица. Комуникацията чрез системата за е-връчване замества класическия метод за доставка на писма и е в съответствие с чл.43 от Регламент (ЕС) №910/2014, и чл.26, ал.2 и ал.4 от Закона за електронното управление (ЗЕУ). През отчетния период през нея са обработени общо 257 документа.

Всеки служител използва направения му служебен e-mail адрес за по-ефективната им работа.

Информационното обслужване на РЗИ – Плевен включва и изготвянето на информационен бюлетин за дейността на инспекцията, който се предоставя на медиите, общинските центрове и на официалната страница на РЗИ – Плевен. В него се дава информация за епидемичната обстановка в гр. Плевен и областта. В бюлетина се поместват и

данни за дейността по държавен здравен и противоепидемичен контрол, за дейността на дирекция „Медицински дейности“ и за наказателната дейност на инспекцията. Публикува се и актуална информация за качеството на питейната вода, подавана за населението на област Плевен за съответния период. През 2022 г. са издадени и разпространени 52-информационни бюлетина на РЗИ – Плевен.

РЗИ – Плевен има предоставена в интернет - пространството страница www.rzi-pleven.com. И през тази година дирекцията се грижи за нейното поддържане и текущо обновяване. Тя дава възможност на всеки потребител да получи пълна информация за предоставяните от инспекцията административни услуги. В сайта има възможност и за получаване на информация за структурата на РЗИ, информация от обществено значим порядък, свързана с дейността на институцията, информация за актовете, по прилагането на които РЗИ – Плевен осъществява контролни, регистрационни и разрешителни функции, административна информация, информация за функциониращите кабинети, информация за извършваните лабораторни и медицински изследвания, информация за обявяваните конкурси за незаети длъжности в РЗИ, данни за контакти, възможност за подаване на сигнали и предложения. През месец Септември на интернет страницата на инспекцията е публикувана Декларация за достъпност, отнасяща се до уебсайта на РЗИ – Плевен, стандарт който е спазен за осигуряване на достъпно съдържание.

През 2022г. се направи преглед на нивото на мрежовата и информационната сигурност в РЗИ – Плевен с цел защита от зачестилите атаки с криптовируси. Всички служители са запознати и обучени за безопасна работа в интернет среда и намаляване на риска от вирусни атаки. Петдесет и осем служители от инпекцията преминаха обучение на тема „Кибер хигиена при използване на е-поща“, организиран от ИПА.

Министерство на електронното управление (МЕУ) в резултат на изпълнявания от тях проект „Инвентаризация на информационно-комуникационната инфраструктура за нуждите на електронното управление“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“ поддържа Регистър на информационните ресурси (РИР) на администрацията за нуждите на електронното управление. Съгласно чл.7е, ал.4 от Закона за електронното управление в РЗИ – Плевен се актуализират данни в РИР за информационните ресурси в едномесечен срок от въвеждането, съответно от извеждането им от експлоатация.

Инспекцията използва създадената среда за междурегистров обмен (RegiX), като възможност за реализиране на вътрешни електронни административни услуги с цел постигане на една от основните цели на електронното управление - комплексно административно обслужване на гражданите и бизнеса. Подаваме стандартизирани заявки за административни услуги по електронен път. Администрацията извличат данни от основни регистри, до които са предоставени права за достъп.

РЗИ – Плевен е присъединена към продукционната среда на Системата за електронни плащания.

Като задължен субект по чл. 3, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) Инспекцията публикува на платформата подадените чрез платформата заявления. В регистъра за достъп до обществена информация са постъпили и обработени 21 бр. заявления.

Благодарение на материалната база, с която разполагаме и създадената добра организация на работа, в дирекцията своевременно се обработва текущата информация и се изготвят в срок исканите справки и отчети. Дирекцията осигурява необходимото високо ниво на информационно обслужване на инспекцията.

Бюджета за 2022г. на РЗИ – Плевен е общо в размер на **3 517 804,00лв.**

Първоначално утвърдения бюджет от министъра на здравеопазването е 2 296 800,00 лв., останалите суми са отпуснати с корекционни заповеди на министъра на здравеопазването

Със заповеди на Министерство на здравеопазването са извършени промени по бюджета на РЗИ - Плевен, както следва:

- заповед РД-03-3/17.06.2022г. в изпълнение на ПМС №461 от 22 декември 2021г. свързана с осигуряване на бързи антигенни тестове за диагностика на SARS-CoV-2 в размер на 404 994,00лв.

- заповед РД-03-238/01.08.2021г. в изпълнение на Постановление №154/05.07.2022г. във връзка с получени трансфери свързана с непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия в размер на 365 773,00лв.
- заповеди свързани с дейности по Национални програми на обща стойност 28 632,00лв.
- заповед РД-03-414/20.09.2022г. във връзка с дейност 282 "Отбранително - мобилизационна подготовка, поддържане запас и мощности" в размер на 1 900,00лв.
- заповед РД-03-17/20.06.2022г. във връзка с ПМС 76/05.05.2022г. за осигуряване на подкрепа на персонала на първа линия в ситемата на МЗ и подведомствените му разпоредители с бюджет, пряко ангажирани с дейности по предотвратяване на разпространението на COVID-19 и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 140 359,00лв.
- заповед РД-03-155/15.07.2022г. във връзка с ПМС 76/05.05.2022г. за осигуряване на подкрепа на персонала на първа линия в ситемата на МЗ и подведомствените му разпоредители с бюджет, пряко ангажирани с дейности по предотвратяване на разпространението на COVID-19 и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 14 307,00лв.
- заповед РД-03-327/29.08.2022г. във връзка с ПМС 76/05.05.2022г. за осигуряване на подкрепа на персонала на първа линия в ситемата на МЗ и подведомствените му разпоредители с бюджет, пряко ангажирани с дейности по предотвратяване на разпространението на COVID-19 и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 4 022,00лв.
- заповед РД-03-384/19.09.2022г. във връзка с ПМС 148/2017г. за капиталови разходи в размер на 19 023,00лв. – ремонт на система за течна хроматография "Agilent" с троен квадруполен масселективен детектор/LC/MS/MS/, подмяна на дефектирали платки.
- заповед РД-03-463/05.10.2022г. във връзка с ПМС 276/15.09.2022г. за осигуряване на подкрепа на персонала на първа линия в ситемата на МЗ и подведомствените му разпоредители с бюджет, пряко ангажирани с дейности по предотвратяване на разпространението на COVID-19 и за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 4 510,00лв.
- писмо №16-15-303/05.10.2022г. - предоставени допълнителни средства по бюджета на РЗИ - Плевен в размер на 74 200,00 лв. - целеви средства за изплащане на ДВПР през месец октомври 2022г.
- заповед РД-03-527/24.10.2022г. относно трансфери от МТСП по програма Старт на кариерата - 2623,00лв.
- писмо №91-00-86/24.10.2022г. във връзка с приключване на бюджетната година при изготвяне на прогнозните разходи за месеците ноември и декември на база реалистична оценка за очакваните разходи, РЗИ-Плевен посочи недостиг на средства в размер на 18 000,00лв. Този недостиг на средства се дължи на инфлационните процеси в страната и непрекъснато нарастващите цени на ел. енергия, горива и услуги. Средствата бяха предоставени по бюджета на Инспекцията
- заповед РД-03-580/30.11.2022г, във връзка с Постановление 148/2017г. за капиталови разходи за ремонт на система за течна хроматография "Agilent" с троен квадруполен мас селективен детектор/LC/MS/MS/, подмяна на йонна капиляра на детектора - 6 457,00лв.
- заповед РД-03-642/21.12.2022г., във връзка с Постановление 148/2017г. за капиталови разходи в размер на 87 751,00лв. в това число 80 095,00лв. за основен ремонт на плосък покрив на Административна сграда на РЗИ - Плевен и 7 656,00лв. за закупуване и подмяна на маслен компресор на течно хроматографска система "Agilent".
- заповед РД-03-591/13.12.2022г. във връзка с ПМС 293/28.09.2022г. за продължаване

на кампанията за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 929,00лв.

- заповед РД-03-695/23.12.2022г. във връзка с ПМС 293/28.09.2022г. за продължаване на кампанията за поставяне на ваксини срещу COVID-19 в размер на 492,00лв.
- заповед РД-03-714/29.12.2022г. във връзка с Постановление 148/и ПМС 462/20.12.2022г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на МЗ за 2022г. за разходи за персонал в размер на 46 000,00лв.

Направен е анализ на изпълнението на приходите и разходите.

По бюджета на инспекцията за 2022г. са постъпили приходи от такси в размер на 43 764,00лв. В сравнение със същия период на 2021г. събраните приходи от такси са в размер на 41 213,00лв.

Събрани приходи от такси - 43 764,00 лв
Събрани приходи от наем - 840,00 лв
Общо приходи – 44 604,00лв.

Приходите от рецептурни бланки за наркотични вещества са в размер на 167,48 лв.

Събраните суми от Наказателните постановления по ЗЗ в РЗИ Плевен са в размер на 15 590,00 лв.

В НАП- В. Търново са събрани и преведени в МЗ – 5 366,60лв.

Събраните суми от НП за същия период на миналата година са – 2 200,00лв. в РЗИ и 2 056,06лв. в НАП – Велико Търново.

По §02-05 «Изплатени суми от СБКО на персонала, с характер на възнаграждение» са изплатени:

- на служителите по трудови правоотношения 2 014,22лв. към заплатите от фонд СБКО;
- на служителите по служебно правоотношение 19 754,00лв. за представително облекло.

Към 31.12.2022г. по §02-08 «Други възнаграждения и плащания на персонала» са изплатени обезщетения на обща стойност - 94 655,19 лв. по служебно правоотношение – 94 505,72 лв. и по трудово правоотношение – 149,47 лв.

По §02-09 «Други плащания и възнаграждения» са изплатени общо 11 333,08лв. Това са за първите три дни от болничните, за сметка на работодателя.

Разходите на РЗИ - Плевен за 2022г. са в размер на 3 392 533,00лв., в т.ч. **разходи за заплати и осигурителни плащания** 2 205 593,00лв. /работна заплата, работа при неблагоприятни условия на труд по време на извънредно положение, възнаграждение за поставяне на ваксини и Програма „Старт на кариерата/ **и разходи за издръжка** в размер на 1 186 940 лв., в т.ч. /разходи за основната дейност, закупуване на бързи антигенни тестове по ПМС 461/22.12.2021г. на стойност 404 994,10лв., както и неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия в размер на 365 773,00лв. плащане по Национални програми в размер на 27 574,00лв. Платените данъци и такси на РЗИ - Плевен към 31.12.2022г. са в размер на 10 533,00 лв.

По бюджета на РЗИ – Плевен са отпуснати капиталови средства на обща стойност 113 231,00лв., от които:

- 80 095лв. за основен ремонт на плосък покрив на Административна сграда на РЗИ-Плевен;
- 7 656,00лв. за закупуване и подмяна на маслен компресор на течно хроматографска система “Agilent”.
- 6 457,00лв. за ремонт на система за течна хроматография “Agilent” с троен квадруполен мас селективен детектор/LC/MS/MS/, подмяна на йонна капиляра на детектора.
- 19 022,24лв. за ремонт на система за течна хроматография “Agilent” с троен квадруполен мас селективен детектор/LC/MS/MS/, за подмяна на дефектирали платки.

От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в общите разходи са

разходите за заплати, осигурителни вноски и др. възнаграждения за персонала, които са в размер на 2 205 593,00лв. За същия период на 2021г. разходите за персонал са 2 066 222,29лв. или с 139 370,71лв. повече за 2022 година. Увеличението на разходите за персонал е във връзка с растящата инфлация в страната/ поради което бяха отпуснати допълнително средства по бюджета на инспекцията за 2022г./, обявеното извънредно положение в страната свързано с COVID – 19 на работещите при неблагоприятни условия на труд, както и провеждане на имунизации срещу COVID - 19 в Специализиран имунизационен кабинет в РЗИ - Плевен. Това налага полагането на извънреден, нощен труд и разположение на служителите през почивните и празничните дни и изразходването на допълнителни средства.

След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 33,74% относителен дял в общите разходи по утвърдения от МЗ бюджет на инспекцията. Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи и др. извършени от инспекцията през годината. Разходите за издръжка на инспекцията за 2022г. са в размер на 1 186 940лв. За същия период на миналата година издръжката е в размер на 812 095,29лв. или с 374 844,71 лв. повече за 2022 година.

Към 31.12.2022г. РЗИ - Плевен няма реализирана икономия от разходите за персонал и издръжка. Инспекцията има провизирани задължения към доставчици в размер на 17 792,14лв. и вземания от клиенти на стойност 404,00лв.

В съответствие с изискванията ДДС 04/2010г. РЗИ - Плевен предоставя всяко тримесечие информация за поетите ангажименти и възникнали задължения за разходи по бюджета на инспекцията, попълнени в допълнителни справки към БЗ.

Допълнителни дейности

През 2022 г. дирекция АПФСО продължи да осъществява дейности, свързани с организацията на мерките за ограничаване на разпространението на COVID-19, съгласно заповеди, указания и писма на министъра на здравеопазването: своевременно и коректно въвеждане на данни в „Национална информационна система за борба с COVID-19“; поддържане на актуална информация за COVID-19 на интернет страницата на инспекцията; организация по предоставяне на ЛПС, лекарствени и дезинфекционни препарати; организация по предоставяне на бързи антигенни тестове на лечебните и здравни заведения на територията на областта; оказване на методична помощ на ЛЗ на територията на областта за работа с информационните системи, свързани с COVID-19; изготвяне на справки, отчети, писма и обобщаване на данни във връзка с изпълнението на дейности по COVID-19.

Служители от дирекцията през първото тримесечие пряко участваха в дейности/работа при неблагоприятни условия на труд по време на обявеното извънредно положение, съответно на извънредната епидемична обстановка: оказване на 12-часов граничен здравен контрол на фериботен комплекс Никопол - Турну Мъгуреле и проверки по спазавне на задължителаната карантина на мястото на карантинирания.

Стремежът на дирекцията и за напред ще е насочен към поддържане на високо ниво на организиране на дейностите по човешки ресурси, административно – правно, стопанското, информационно и финансово – счетоводно обслужване на Инспекцията и предоставянето на административни услуги в съответствие със съвременните стандарти.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ“

Дирекцията е организирана в два отдела: „Организация и контрол на медицинските дейности“ и „Здравна информация“.

1. Администриране на процеса по регистрацията на лечебни заведения за извънболнична помощ, хосписи и лечебна дейност по чл.2а от ЗЛЗ.

Регистрацията на ЛЗИБП се извършва от Изпълнителния Директор на Изпълнителна Агенция Медицински надзор въз основа на заявление, което се подава в РЗИ. Отдел ОКМД към Д МД администрира процеса по регистрацията на ЛЗИБП. След извършени проверки са изготвени 59 удостоверения за спазване на здравните изисквания и медицинските стандарти и са изпратени в ИА „Медицинки надзор“. В тази връзка са извършени и 59 проверки за

спазване на медицинските стандарти. Преписки към ИАМН по заличаване на лечебни заведения за ИБП са 7 бр.

Изготвени са 4 справки /за всяко тримесечие/ за предоставените услуги на здравноосигурените лица по реда на чл.24а от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ.

Изготвени са 120 становища за недостатъчност по чл.81 от ЗЛЗ и чл. 59б, ал. 8 от ЗЗО. Справките, отчетите и коренспонденцията във връзка с Регистъра за извънболнична помощ са 22.

За 2022г. удостоверенията за изпълнение на изискванията на наредбата по чл.46, ал.3 от ЗЛЗ, правилника по чл.28а, ал.3 от ЗЛЗ и на утвърдените медицински стандарти във връзка с издаването на разрешения за извършване на лечебна дейност са 6. Извършени са 21 проверки по медицински стандарти и 10 проверки по изпълнение на Наредба №49/2010г.

Извършени са 2 проверки на лица, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

Кореспонденциите с ЛЗ във връзка с контролната и методичната дейност са ежедневни.

2. Контрол върху дейността на лечебните заведения и медицинските специалисти.

- Проверките по чл.93 от ЗЗ по жалби и сигнали свързани с медицинското обслужване и нарушени пациентски права са 38. Съвместни проверки с ИА МН – 5 бр.

3. Организиране и контрол на дейността по медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза.

За периода в РКМЕ са приети и обработени:

- 10 916 молби-декларации за явяване пред ТЕЛК;
- 3 954 медицински експертни досиета за служебно преосвидетелстване;
- проверени и заверени експертни решения – 7 444;
- изпратени експертни решения на заинтересованите страни – 8 836;
- 8 817 справки за експертни решения и заверени копия на документи;
- извършени са 89 проверки по медицинската експертиза в лечебните заведения;
- проведени са 89 работни срещи по медицинската експертиза с лечебните заведения.
- Преписки по обжалвани болнични листове и ЕР – 795;
- Преписки с ТЕЛК,НЕЛК,НОИ, РДСП и др. институции по мед. експертиза - 1133
- Проверени болнични листове на случаен принцип, издадени от лечебни заведения за ИБП и БП – 154;
- Извършени проверки по медицинската експертиза в лечебните заведения – 89 бр.

Извършена е 1 проверка на ТЕЛК, относно съдействие на хората с увреждания в условията на извънредна обстановка;

През 2022г. са проведени 53 заседания на Регионалния съвет по осиновявани.

Участие в Екип за комплексна оценка на деца със социални образователни потребности към РИО – 12 бр.;

Проверки в родилни отделения за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом – 72 бр.;

Проверки по метрологичен контрол на медицинската апаратура – 26 бр.;

Участия в други междуведомствени комисии, съвместни проверки – 54 бр. Изготвен е доклад по искане на МЗ.

Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве /2021-2030г./ - събиране, обработване и предоставяне на информация в МЗ.

Издадени са 1 заповед за определяне на състави на ЛКК и 18 заповеди за промени в състава на ЛКК по предложения на управителите на лечебните заведения.

3. Контрол по спазване на нормативните изисквания към формата, съдържанието, условията и реда за използване, обработка, анализ , съхраняване и предоставяне на медицинската документация от ЛЗ и медицинските специалисти

Протоколи от извършени проверки – 110 бр., представена информация на ИАЛ за издадени наказателни постановления. – 4бр.

4. Контрол на територията на областта по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите.

За отчетния период са извършени следните планови проверки:

- за издаване на протоколи на търговци на едро и аптеки, кандидатстващи за лицензия за търговия с наркотични вещества или промяна на обстоятелства –2;
- на търговци на едро и аптеки, притежаващи лицензия – 107;
- на лечебни заведения, отчитащи специални рецептурни бланки за изписване на медикаменти, съдържащи наркотични вещества – 204.

Предоставени са 847 кочани рецептурни бланки за предписване на медикаменти съдържащи наркотични вещества и 77 специални формуляри за поръчка на такива медикаменти.

Приети са 690 протокола от аптеките за ежемесечно отчитане на рецептурни бланки и 645 за ежемесечно отчитане на специален формуляр за снабдяване с наркотични вещества. Приети са 27 отчета за движението на лекарствените продукти изписвани на жълти рецепти и на базата на тях са изготвени 4 тримесечни отчета до Д НВ в МЗ София.

Вписвания в регистъра на специални формуляри по чл.13 от Наредба №21 – 20.

Приети заявления и вписвания в регистъра по Приложение 2 и 3 от ЗКНВП – 4 бр.;

Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и др. медицински и немедицински специалисти и предложения до Министъра на здравеопазването за броя на местата за следдипломно обучение

Изготвен е Анализ и предоставена информация в МЗ за потребностите от медицински специалисти.

Изпратени са 2 заявки за курсове за следдипломно обучение .

5.Контрол на обектите за търговия на едро и дребно с лекарствени продукти по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

През периода са извършени 207 планови проверки в обекти за търговия на едро, аптеки и дрогерии.

Издадени са 66 предписания за обектите, 5 заключения за хигиенна оценка на обекти за търговия на едро, аптеки и дрогерии.

Издадени са 3 удостоверения за регистрация на дрогерия.

6. Събиране, обработване и предоставяне на медико-статистическа и икономическа информация за дейността на лечебните и здравните заведения.

6.1. Годишна статистическа кампания 2022г.

В отдел ЗИ са приети и обработени 1567 годишни статистически отчети от лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, ЦСМП и филиали, РЦТХ

6.2. Оперативна статистическа отчетност

През 2022г. са приети, обработени и обобщени 315 броя оперативни статистически отчети за живородените, мъртвородените и умрелите, умрелите деца под едногодишна възраст и от 1 до 17 години, извършените аборти, легловия фонд в стационарите на ЛЗ, случаите на остър инфаркт на миокарда и на остра мозъчносъдова болест, остри интоксикации, свързани с употреба на психоактивни вещества и заболявания, предавани по полов път.

Получени са 108 „Съобщения за суицидни действия”.

Изготвени са 25 методични указания и проведени срещи по статистическата отчетност с лечебните заведения.

6.3. Отчитане разходите в ЛЗБП

Събрани и обработени са 8 отчети по разделно отчитане на разходите на лечебните заведения за болнична помощ/ЛЗБП/ - болниците с общинско и държавно участие и на ЦСМП. Събрани и обработени справки за натуралните показатели – 48.

6.4. Отчитане дейността по Методиката за субсидиране на преобразуваните лечебни заведения за болнична помощ

През периода са приети, проверени и изпратени в НЦОЗА 202 бр. отчети по Методиката за субсидиране.

Във връзка с контрола на отчетността по Методиката за субсидиране са извършени 23 проверки в лечебни заведения и са проведени 13 работни срещи за оказване на методична помощ на ЛЗ.

6.5. Демографска статистика

Изготвен анализ за здравно-демографското състояние на населението в областта.

Кодирани са и въведени в информационна система "Обща смъртност" 5800 бр. съобщения за смърт.

На базата на получаваната всеки месец информация от ЛЗБП относно починалите деца до 17 години, са изготвени и изпратени в МЗ 7 бр. информационни карти.

Изотвен е 1 анализ на здравно-демографското състояние на населението в областта.

6.6. Проучване и установяване потребностите в областта от лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти и други медицински специалисти и предложения до МЗ за броя на местата за следдипломно обучение.

- изготвен анализ и предоставена информация за потребностите от медицински специалисти;
- изготвена справка капацитетните възможности на базите за обучение;
- изпратени заявки за курсове за следдипломно обучение – 16;

Предоставяне на информация към НЦОЗА, във връзка с чл.44 ал4, 5 и чл.13 от Наредба №1

Изготвен анализ на здравно-демографското състояние на населнието в област Плевен.

7. Дейности по Закона за закрила на детето и по други нормативни актове, съвместно със звената, ангажирани със социално подпомагане в общините.

Представители на РЗИ са взели участия в:

- 52 заседания на Регионален съвет по осиновяване;
- 12 участия в Екип за комплексна оценка на деца със специални образователни потребности /ЕКПО/ към РИО.

Извършени са 36 проверки в родилните отделения на територията на областта за спазване изпълнението на Методическото ръководство за превенция на изоставянето на дете на ниво родилен дом.

Участия в други междуведомствени комисии и съвместни проверки – 89.

Събиране, обработване и предоставяне на информация по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве (2021-2030).

8. Планиране, организиране и контрол на дейностите по медицинско осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

- съгласуване и утвърждаване на плановете на ЛЗ при кризи от военен и невоенен характер;
- оказване методическа помощ на специалистите по ОМП на лечебните заведения при изготвяне на на плановете за работа във военно време – 18;
- Участие в заседания на Постоянната областна комисия за бедствия, аварии и катастрофи;
- Проведено заседание на Регионалния съвет по мед. осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи – 1;
- Изготвен план за дейността на РЗИ по организация на медицинското осигуряване по време на кризи – 1 план;

9. Извършване на други дейности, произтичащи от нормативен акт или от законните разпореждания на директора на РЗИ.

- предоставена информация на физически и юридически лица по ЗДОИ – 4;.

Планиране, организиране и контрол на дейността по медицнското осигуряване на населението при бедствия, аварии и катастрофи.

През 2022г. са извършени 2 проверки на организацията на медицинското

осигуряване на населението при кризи в мирно и военно време в структурата на здравната мрежа в областта. Оказвана е методична помощ на специалистите по ОМП. Участия в заседания на Постоянната областна комисия за бедстви, аварии и катастрофи. Изготвен е Доклад пред Областвния съвет за сигурност на мед. Осигуряване на населението при бедствия, аварии и кризи.

Актуализирани са плана на РЗИ за привеждане в готовност за работа във военно време и военновремения план.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ“

Планирането на дейността е извършено в съответствие с изготвен работен план за организиране на дейността на Д „ОЗ“ при включване на специфични контролни дейности, свързани с регионалните приоритети. Основните показатели по държавния здравен контрол са разпределени по тримесечия, както за съответните отдели, така и за всеки служител. На базата на тримесечните планове се извършва седмично планиране на текущите задачи. Всеки служител отчита дейността си по показателите на здравния контрол ежеседмично и ежемесечно. На тази основа се изготвят месечните и тримесечни отчети на съответните отдели и като цяло на Дирекция “Обществено здраве”.

В работата се спазват и прилагат утвърдените от МЗ Стандартни оперативни процедури за извършване на инспекция на обект с обществено предназначение, на продукти, стоки или дейности със значение за здравето на човека, работа със системите на Европейската комисия за обмен на информация между компетентните органи за надзор на пазара, както и Инструкция за сътрудничество и взаимодействие между Агенция „Митници“ и органите на държавния здравен контрол на Министерство на здравеопазването за прилагане на мерките по надзор на пазара.

Основен дял в дейността на ***отдел „Държавен здравен контрол“*** заема контролът по спазване на здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии и различните видове обекти при проектирането, строителството или реконструкцията и въвеждането им в експлоатация.

През 2022 година Експертният съвет по ПЗК е провел 50 заседания. На тях са разгледани и е взето решение по 96 броя инвестиционни документации. Експерти от дирекцията са взели участие в 5 комисии в Областна дирекция по земеделие – Плевен и са взели участие в 24 държавни приемателни комисии.

Със заповед на Директора на РЗИ – Плевен е сформирана експертна група за издаване на становища, свързани с процедурите по наредбите за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ЕО) и оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС). Всички постъпили преписки са разгледани и докладвани на Експертния съвет по ПЗК, като за отчетния период броят им е 89.

През 2022 година в регистъра на обектите с обществено предназначение са вписани нови 198 обекта, при 162 за 2021 година.

През 2022 г. броят на обектите с обществено предназначение, подлежащи на здравен контрол на територията на Плевенска област е 4352, в които са извършени 6289 проверки. Кратността на проверките в един обект е съобразена с указанията на МЗ и степента на риска за човешкото здраве. Допълнително извършените проверки са във връзка с изпълнение на указания, дадени от страна на МЗ, постъпили нотификации по информационната система за надзор на пазара /ICSMS/, съвместни проверки с други контролни институции, както и насочени проверки във връзка с обявената до 01.04.2022 г. извънредна епидемия от COVID – 19.

Изготвени и връчени са 133 предписания за отстраняване на констатирани несъответствия и за подобряване на хигиенното състояние на обектите, подлежащи на контрол. Броят на съставените през годината актове е 42 броя, които са покрити с 33 наказателни постановления и са сключени 10 споразумения съгласно изискванията на ЗАНН, като всички са на физически лица. До края на отчетния период процедурата по издаване на

всички наказателни постановления е приключила. Събраната обща сума до края на отчетния период е 2230 лв.

През годината са издадени общо 245 броя заповеди, от които 242 броя са за заличаване от регистрация и 3 броя – за спиране на експлоатацията на обект и спиране на дейност.

Важно задължение в работата на служителите от отдела е компетентното и срочно обслужване на граждани по повод техните *сигнали и предложения*. През годината инспекторите са работили по решаването на постъпили в РЗИ – Плевен 90 броя сигнали. На всички са извършени проверки и е отговорено в законоустановения срок. От постъпилите сигнали 12 броя са основателни, 37 броя са неоснователни, а 41 броя са пренасочени към други институции за решаване по компетентност. Анализът на съдържанието им показва, че сигналите са свързани най-често с неспазване на въведените със заповеди на министъра на здравеопазването противоепидемични мерки във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната от COVID – 19, неспазване на въведената със Закона за здравето забрана за тютюнопушене в закрити обществени места, нарушаване на хигиенни изисквания в обекти с обществено предназначение, замърсяване на околната среда от нерегламентирано струпване на отпадъци.

До отмяната през месец април на въведените със заповеди противоепидемични мерки са извършени 1106 проверки и са изготвени и връчени 7 предписания. Допълнително с Решение на Областният кризисен щаб за борба с *COVID – 19* в изпълнение на съвместна заповед на министрите на здравеопазването, земеделието, храните и горите и вътрешните работи са организирани и ежеседмични дневни и вечерни проверки извън утвърденото работно време от междуведомствени екипи, състоящи се от експерти на РЗИ – Плевен, ОДБХ – Плевен, ОД на МВР – Плевен, под ръководството на Областния управител, като са извършени 105 съвместни проверки, съставен е 1 акт и са изготвени 4 предписания. Служителите на Дирекция „Обществено здраве“, подпомагани от Д“АПФСО“ извършиха и граничен здравен контрол на фериботен комплекс Никопол - Турну Мъгуреле като до отмяната на въведените ограничения са проверени преминали границата 6987 лица и са издадени 37 предписания за поставяне под карантина.

Във връзка с последиците от *военните действия в Украйна*, в изпълнение на разпореждане на МЗ и Решение на МС от 10.03.2022 г. служители на дирекцията в периода м.април – м.октомври извършиха проверки на местата за настаняване на лицата търсещи временна закрила в страната, разположени на територията на област Плевен. Извършени са 33 проверки в 15 места за настаняване, като за отстраняване на констатирани несъответствия са издадени 6 предписания. Направени са 27 проверки на организираното хранене, като за предлагане на храна без предварително изготвено меню са издадени 3 предписания.

Направление в дейността на отдел ДЗК в областта на общественото здраве е контролът по спазване на забраната за *тютюнопушене* в закритите и някои открити обществени места. През отчетния период служителите на отдела са извършили 1635 насочени проверки, с които са обхванати обекти за хранене и развлечение, обекти с обществено предназначение и административни сгради. Съставени са 2 акта на физически лица за установени нарушения на изискванията на чл.56 от Закона за здравето, които са покрити с наказателни постановления на обща стойност 600 лв., при средна сума на едно НП от 300,00 лв. По разпореждане на МЗ и във връзка с влязло в сила изменение на ЗЗ, с което се въвеждат забрани за продажба и употреба на *азотен диоксид* в закрити и открити обществени места е организиран и проведен насочен контрол. За периода от 10.08.2022 г. до 31.12.2022 г. са извършени 538 проверки в обекти на територията на областта.

През 2022 г. контролът върху *детските и учебни заведения* продължи да е насочен към спазване на законодателството за осигуряване на здравословна и по-благоприятна среда за отглеждане, възпитание и обучение на децата и учениците с оглед опазване на тяхното здраве. Контролът е осъществяван върху 216 детски, учебни и висши заведения, студентски и ученически общежития на територията на област Плевен, които са обхванати с 484 проверки. Във връзка с незадоволителното състояние на сградния фонд на част от обектите, служителите на отдела са издали 31 предписания за извършване на ремонтни дейности, както

и за спазване на строг хигиенен и дезинфекционен режим в тях. За констатирани нарушения на здравните изисквания и установени пропуски в извършването на дезинфекционния режим, в три детски заведения на територията на областта на отговорните лица са съставени актове за административно нарушение. Приоритет в дейността на инспекторите е и установяване готовността на учебните заведения за учебната 2022/2023 г. Извършените проверки в началото на месец септември показаха, че от издадените предписания за извършване на ремонтни дейности в пет учебни заведения ремонтите ще продължат още известно време след започване на новата учебна година – ПГМЕТ, гр. Червен бряг – ремонт на санитарни възли; НУ „Христо Ботев“, с. Дисевица – осигуряване на спортна площадка и физкултурен салон; СУ „Стоян Заимов“, гр. Плевен – ремонт на физкултурен салон и съблекални, подмяна на подови настилки в класни стаи; ОУ „Цветан Спасов“, гр. Плевен – цялостен ремонт по Европейска програма; ПГСС „Професор Иван Иванов“, гр. Долни Дъбник – ремонт на класни стаи и санитарни възли.

През годината извършеният държавен здравен контрол е насочен и по прилагане на здравните изисквания, регламентирани в нормативната база за детските ясли и градини. За извършване на текущи ремонтни дейности и привеждане към здравните изисквания от страна на инспекцията са издадени 20 предписания. Контролът извършван през годината показа, че като цяло се спазват регламентираните в Наредба №3 здравни изисквания към дейността в детските градини и Наредба №26/2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях.

За лабораторен контрол са взети проби от 50 дезинфекционни средства и 50 работни разтвори. Направени са 100 изследвания, като в три от пробите са установени отклонения от хигиенните норми, свързани с неспазване указанията на производителя за употребата им и тяхното приготвяне. Във връзка с това от страна на РЗИ – Плевен са съставени актове на отговорните за нарушението лица.

През 2022 г. контролът на *козметичните продукти* е осъществяван в съответствие с изискванията на Регламент /ЕО/ №1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно козметичните продукти и Закона за здравето. Целта е всеки козметичен продукт да бъде съобразен с установените общи европейски правила за да се гарантира функционирането на вътрешния пазар и да се осигури висока степен на защита на човешкото здраве. През отчетния период контролът е извършван в 1422 обекта за съхранение и търговия с козметични продукти, които са обхванати с 2127 проверки. Резултатите от проверките показват, че като цяло се спазват нормативните изисквания по отношение на състава, етикетирането, опаковките, условията и сроковете на съхранение, условията на предлагане, необходимата документация и други специфични изисквания, посочени в съответните нормативни актове. В един обект за съхранение и търговия с козметични продукти се установи предлагането за продажба на козметични продукти с нечетливи в достатъчна степен етикети на български език, поради което от страна на инспекцията до управителя на обекта беше издадено предписание за предприемане на доброволни коригиращи мерки с кратък срок на изпълнение.

В изпълнение на плана за лабораторен контрол са взети 40 проби козметични продукти, като по категории са съобразени с указанията на МЗ. Извършени са 287 изследвания по химични и микробиологични показатели. В нито една от пробите не се установиха отклонения от нормативните изисквания. Във връзка с гореизложеното от страна на РЗИ – Плевен не е генерирана нотификация за пуснат на пазара опасен продукт.

След извършен преглед на постъпили нотификации в информационната и комуникационна система за надзор на пазара /ICSMS/, се установи публикация на нотификация № GEN220607189188 - мокри кърпички „NEMDIL BABY WET WIPER“ 72 бр., съдържащи забранена съставка, дистрибутирани от „Стела Плевен“ ЕООД, гр. Плевен, ул. Шипка №28. Служители на отдела извършиха проверка на горецитираната фирма, при която се установи, че нотифицираният козметичен проукт не се разпространява на територията, контролирана от инспекцията. В протокола от проверката, на икономическия оператор бе даден 10-дневен срок да представи информация и документи за предприети доброволни

ограничителни мерки по отношение на наличните количества от несъответстващия продукт. С писмо вх. №25-130/10.06.2022г. и шест приемно-предавателни протокола фирмата декларира, че всички количества от нотифицирания продукт са незабавно спрени и изтеглени от търговската мрежа – пощенски клонове на територията на градовете Ловеч, Бургас, Враца и Пловдив, и общо 342 бр. мокри кърпички „NEMDIL BABY WET WIPER“, пакет от 72 броя, партиден номер 1631, произведени в Турция са върнати на фирмата вносител Берфини ООД, гр. Кърджали.

Във връзка с писмо на РЗИ – Габрово, постъпило с входящ № 13-236/21.09.2022г. инспекцията се информира и за други нотифицирани в информационната и комуникационна система за надзор на пазара /ICSMS/ козметични продукта – девет вида део спрейове с различни партидни номера и мокри кърпи TRENDY /72/, парт. №P.D:03/08/2022; P.NO:001 14:59:31 с обявено върху опаковките съдържание на забраненото по Регламент № 2021/1902 вещество „butylphenyl methylpropional“, произведени за „Аванс Трейд“ ООД, гр. Габрово, открити от служители на РЗИ - Габрово в Хипермаркет „Кауфланд“, гр. Габрово. На 28.09.2022г. служители на инспекцията извършиха проверка в същата верига хипермаркети на територията на град Плевен. По данни на управителите горецитираните продукти са премахнати от продажба и се съхраняват в склад до тяхното изземване. При извършения насочен контрол в търговската зала на обектите не се откриха налични количества от нотифицираните козметични продукти, които да се предлагат за продажба на потребителите. От страна на РЗИ – Плевен е изискано след приключване иззимването на продуктите от отговорното лице „Аванс Трейд“ ООД, гр. Габрово да се представят в инспекцията изготвени приемно–предавателни протоколи между двете страни.

Във връзка с писмо на МЗ изх. №16-00-5/10.01.2022г. относно установени редица неточности по отношение етикетирането на козметични продукти, в частност етикетирането на ароматни алергени с произход РБългария, РЗИ – Плевен уведоми всички производители на територията на областта за влязлото в сила Решение за изпълнение (ЕС) 2022/677 на Комисията от 31 март 2022 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕО) №1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на справочника на общоприетите наименования на съставките, които да се използват при етикетирането на козметични продукти. Отговорните лица бяха информирани, че след запознаване с измененията в нормативната база следва да предприемат действия с извършване на пълен преглед на наличната информация за „състав“ на етикета на всеки един пуснат на пазара козметичен продукт, респективно в доклада за безопасност и CPNP, с цел постигане на пълно съответствие с действащата европейска нормативна уредба в областта на козметичните продукти.

Приоритет в систематичния държавен здравен контрол през 2023 година ще продължат да бъдат пуснатите и предоставени на пазара козметични продукти от различни категории. Насоченият контрол от страна на служителите на отдела ще се извършва планово и при необходимост, свързан с последващ контрол на козметични продукти с констатирани несъответствия с нормативните изисквания, при постъпили жалби, сигнали и оплаквания от крайни потребители, както и при постъпили нотификации по информационната система за надзор на пазара /ICSMS/ и системата на ЕС за бързо съобщаване за наличие на опасни стоки на пазара /GRAS-RAPEX/. Последващите действия ще бъдат съобразени с прилагане на Стандартна оперативна процедура №2020-1 за работа със системите на Европейската комисия за обмен на информация между компетентните органи за надзор на пазара.

През годината контролът върху *химичните вещества, смеси и изделия в т.ч. биоциди и детергенти* е осъществяван в съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство. Извършени са 309 проверки на химични вещества и смеси във фирмите производители и вносители на химикали и в търговската мрежа на областта. Обобщените резултати от контрола в това направление показват, че основните пропуски са свързани с етикетирането на химичните вещества и смеси, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP), с осигуряването на информационни листове за безопасност, съставени съгласно изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и

на Съвета от (REACH) на получателите на пуснатите на пазара опасни химикали и със спазването на забраните и ограниченията за пускане на пазара на вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия съгласно Приложение XVII на същия регламент.

При контрола на детергентите не са констатирани нарушения на класифицирането, етикетирането и опаковането съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP), както и на изискванията на Регламент (ЕО) № 648/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно детергентите във фирмите за производство на почистващи и миещи препарати и в търговската мрежа на областта.

При контрола на биоцидите във фирмите производители се установи, че се спазва изискването биоцидите, които се пускат на пазара да притежават разрешения, издадени по реда на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси или Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди. Не се установи несъответствие на класифицирането, етикетирането и опаковането на предлаганите биоциди с издадените разрешения, както и на представената информация в информационните им листове за безопасност с условията на тези разрешения.

Нарушения на разпоредбите на чл.95 пар.2 на регламента също не са установени. „Фармавит“ ООД гр. София, предприятие за производство на биоциди гр. Гулянци произвежда предимно биоциди от продуктов тип 14-Родентициди, предназначени основно за външния пазар. В търговската мрежа също не са констатирани нарушения на изискванията за предлагане на пазара на биоциди.

През 2022 година за установени несъответствия със законодателството в областта на химикалите са издадени 3 предписания. Дадена е и възможност на 1 икономически оператор на основание чл.18 от регламент (ЕС) 2019/1020 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 година относно надзора на пазара и съответствието на продуктите и за изменение на Директива 2014/42/ЕО и Регламенти (ЕС) № 765/2008 и (ЕС) № 305/2011 да предприеме доброволни ограничителни мерки по отношение на предлаган на пазара несъответстващ продукт.

През 2022 година са извършени проверки по писма на МЗ и във връзка с несъответващи химични смеси, нотифицирани в Информационната и комуникационна система за надзор на пазара на Европейската комисия (ICSMS). При проверките не се констатира наличието им в търговската мрежа на областта.

През периода 01.06.2020 г. - 30.06.2022 г. във връзка с обявения от МЗ засилен контрол на основание чл.5 от Инструкция № 12-00-263/05.12.2016г. за сътрудничество и взаимодействие между Агенция „Митници“ и органите на държавния здравен контрол в РЗИ – Плевен не са постъпвали уведомления от Митническо бюро – Плевен за внос на биоциди от Главна група 1 Дезинфектанти: продуктов тип (ПТ) 1 - Хигиена на човека, ПТ 2 - Дезинфектанти и алгициди, които не са предназначени за пряка употреба върху хора или животни, ПТ 3 - Ветеринарна хигиена, ПТ 4 - Област на употреба, свързана с храни и фуражи и ПТ 5 - Питейна вода и детергенти с произход от трети страни, декларирани за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обръщение“. Поради тази причина от страна на инспекцията в този период не е извършен контрол за недопускане на територията на Република България, респ. на територията на Европейския съюз внос на биоциди от горецитираниите продуктови типове и детергенти, неотговарящи на изискванията на европейското и националното законодателство в областта на химикалите.

В регистрираните на територията на областта 29 селскостопански аптеки са извършени 57 проверки за спазване на изискванията на Наредба №11/1995 година. Констатирани са нарушения, свързани с незаредена аптечката за оказване на първа долекарска помощ с необходимите медикаменти и материали, липсата на абсорбенти, неработеща вентилация, неосигуряване на течаща топла вода, и специален, обозначен съд за събиране на разлети или разпилени продукти за растителна защита. Издадени са 7 предписания за привеждане в съответствие с изискванията на наредбата, в т.ч. 4 предписания по регистрация и 28 предписания за привеждане в съответствие с изискванията на чл. 4 на Наредба № Н-4 от 1

август 2022 г. за здравните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки на селскостопанските аптеки, разкрити до влизане в сила на наредбата. В хода на осъществения през годината систематичен контрол на селскостопански аптеки е съставен 1 акт за административно нарушение за открит обект на територията на областта, който функционира в нарушение изискванията на чл. 36/1/ от Закона за здравето.

През годината продължи и контролът върху дейността на службите по трудова медицина. Проверени са регистрираните на територията на Плевенска област 13 СТМ и 2 офиса на СТМ, регистрирани на територията на други области. Общият брой на извършените проверки е 13. Съществени нарушения, свързани с регистрацията и пререгистрацията на СТМ, както и в дейностите им свързани със здравното наблюдение на работещите и водената документация не са установени. В една СТМ са констатирани частични несъответствия на обобщените анализи за здравното състояние на работещите от обслужваните фирми и предприятия на минималните изисквания към съдържанието им. Издадено е 1 предписание.

През 2023 година контролната дейност ще бъде насочена приоритетно към спазване изискванията за класифициране, етикетиране и опаковане на веществата и смесите съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008(CLP), за информационните листове за безопасност съгласно Регламент (ЕС) 2020/878 на Комисията от 18 юни 2020 година за изменение на приложение II на Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH), както и към прилагане на стандартната оперативна процедура за работа със системите на Европейската комисия за обмен на информация между компетентните органи за надзор на пазара.

Водоснабдяването на населението на област Плевен с *вода за питейно – битови цели* се осъществява от 439 централни водоизточника, а броят на водоснабдителните обекти и съоръжения е 326, като на територията, контролирана от инспекцията няма повърхностни водоизточници. Всички са регистрирани по реда на Наредба №9/2005 година на МЗ. На територията, контролирана от инспекцията няма изградени и функциониращи пречиствателни съоръжения за питейни води.

РЗИ – Плевен извършва непрекъснато наблюдение и контролен мониторинг на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в областта. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба №9/2001 година на МЗ за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели. От 01.01.2019 година на територията на областта има само един оператор на ВиК системи – „ВиК Плевен“ ЕООД, гр. Плевен. Водоснабдителното дружество разработи програма за мониторинг на питейната вода в Плевенска област за 2022 година и същата беше съгласувана с инспекцията в изпълнение изискванията на чл. 9, ал. 1 на Наредба № 9/2001 година на МЗ. В представената мониторингова програма са определени общо 105 зони на водоснабдяване. От тях 6 зони са с обем на разпределена вода над 1000 куб.м. в денонощие (брой население в зоната на водоснабдяване на базата на консумация 200 l/жител дневно) и 99 зони са с обем на разпределена вода под 1000 куб.м. Съгласно изискванията на МЗ, са категоризирани малки зони, като в категория 1 попадат 39 зони, в категория 2 – 40 зони, в категория 3 – 17 зони и в категория 4 – 3 зони.

През 2022 година пробонабирането от водопроводната мрежа на област Плевен се извърши от 274 пункта съгласно предварително изготвен график, като част от тях по предложение на „ВиК Плевен“ ЕООД бяха променени и актуализирани.

През отчетния период от страна на „ВиК Плевен“ ЕООД поради повишена консумация на вода през летните месеци и употребата и не по предназначение, без да е издавана заповед от местните власти беше въведено режимно водоснабдяване в следните общини и населени места: Община Плевен – гр. Славяново, с. Беглеж; Община Никопол – с. Новачене; Община Левски – с. Стежерово; Община Белене – с. Петокладенци; Община Долна Митрополия – с. Горна Митрополия, с. Брегаре и с. Ставерци.

През отчетната година е изпълнен мониторингът на питейната вода в областта, съгласно представената мониторингова програма на водоснабдителното дружество и осъществения от страна на инспекцията контролен мониторинг в размер на 100%, с изключение мониторинга по радиологични показатели, тъй като анализите се извършват в

РЗИ – Враца по предварително изготвен график и в определен обем. От 2021 г. РЗИ – Плевен не извършва контролен мониторинг по показател „бромати“ в Столична РЗИ, тъй като от месец юли 2021г. Дирекция „ЛИ“ разполага с нов апарат – йон хроматографска система CIC-D300, в изпълнение на проект BG16M1OP002-1.011-0001 „Подобряване мониторинга на качеството на питейните води“. Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз чрез Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020г. Проведено е обучение на главните експерти за работа с апарата и се въвеждат нови методи за изпитване. Методите са верифицирани и се прилагат извън обхвата на акредитираните лабораторни дейности на ЛИК.

През отчетния период при план за изследване на 528 проби питейни води, изпълнението е 533 проби. По показателите на група А са проведени изпитвания на 419 проби, от които 351 отговарят на нормативните изисквания. Обхванати са с минимума показатели по Таблица А към Приложение №2, като за някои зони са включени и показатели, актуални за конкретния регион на областта – нитрати, хром, манган, флуориди. По показателите на група Б са изследвани 114 проби, от които 83 съответстват на нормативните изисквания. Тук са обхванати с всички показатели по Приложение №1 на Наредба №9/2001 година за качеството на водата, предназначена за питейно – битови цели.

По показателите, мониторирани в питейните води от страна на инспекцията са извършени общо 13870 изследвания, от които 13736 отговарят на изискванията на Наредба №9/2001 година на МЗ. Съответствието е 99,03%, при 98,64%, за 2021 и 98,34% за 2020 година. Броят на изследванията по микробиологични показатели през годината е 1876. От тях 1852 отговарят на Наредба №9/2001 година на МЗ. Съответствието е 98,72%, при 99,01% за 2021 година и 98,59% за 2020 година. От анализите, несъответстващи на изискванията 22 са по показател колиформи, 2 – по Е.коли, 0 – по Ентерококи и 0 – по МЧ. Несъответствието на питейната вода, определено само по здравнозначими микробиологични показатели е 1,46% (съответствие 98,54%), при 0,3% (съответствие 99,70%) за 2021 година и при 0,5% (съответствие 99,50%) за 2020 година. Във всички случаи, в които е установено отклонение по микробиологични показатели, са взети съответните мерки от страна на служителите на отдела. Запазва се тенденцията за задържане на високия процент (95% по СЗО) на съответствие на питейната вода по микробиологични показатели. Това се дължи на подобряване методите на обеззаразяване с въвеждане на автоматично дозиране на дезинфектант в почти всички водоснабдителни системи, нови дезинфектанти с удължено освобождаване на хлор и засиления вътрешно – ведомствен контрол от страна на ръководството на водоснабдителното дружество. За по-добри резултати е необходимо повишаване на отговорността и квалификацията на персонала, пряко ангажиран с тази дейност.

По органолептични и химични показатели са извършени 11994 изследвания. От тях 11884 изследвания отговарят на изискванията на Наредба 9/2001 година на МЗ. Съответствието е 99,08%, при 98,58% за 2021 година и 98,30% за 2020 година.

От проведените анализи през отчетния период се установиха следните отклонения по конкретни показатели в качеството на питейните води на територията на областта:

1. Несъответствия по **микробиологични показатели** са установени в 16 зони на водоснабдяване, включващи селата: с. Телиш, с. Новачене, с. Одърне, с. Пелишат, с. Горник, с. Жернов, с. Ленково, с. Садовец, с. Дебово, с. Радишево, с. Девенци, с. Бреница, с. Каменец и с. Кулина вода. Броят на зоните, в които са установени отклоненията по микробилогични показатели са с девет повече от установените през 2021 – 7 зони и с две повече от 2020 година - 14 зони. Отклоненията продължават да се установяват предимно в малки населени места с водоснабдителни системи без пречиствателни съоръжения, остарели и амортизирани водопроводни мрежи. Друга причина за несъответствията са констатираните от страна на инспекцията пропуски от субективен характер в обеззаразяването на водата, преди подаването и на консуматорите.

2. Несъответствия по показатели **„мътност” и/или „цвят”** са установени в 8 зони на водоснабдяване, обхващащи населените места: гр. Левски, гр. Плевен, с. Ракита, гр. Искър, с.

Гривица, с. Одърне, с. Каменец
Констатираните отклонения по горецитираните показатели са с 6 зони по-малко за 2021година – 14 зони и с 8 зони по-малко от несъответстващите за 2020 година - 16 зони. Несъответствията са с непостоянен характер и се отнасят за водоснабдителни системи, подаващи вода от повърхностно разположени водоизточници, за които няма изградени пречиствателни съоръжения, за населени места със стара и амортизирана водопроводна мрежа, както и след извършване на ремонтни дейности.

3. Несъответствия по показател **„магнезий”** и **„обща твърдост”**. В 5 зони на водоснабдяване са констатираните отклонения: с. Одърне, с. Борислав, с. Драгаш войвода. Броят на зоните, в които са установени отклоненията са с четири по-малко за 2021 година – 9 зони и 15 броя по-малко от установените през 2020 година - 20 зони. Тези показатели участват в определянето на твърдостта на водата, като в част от населените места отклоненията по показателя са с персистиращ характер.

4. Несъответствие по показател **„флуориди”** е констатирано в една зона /с. Лазарово/, което е с постоянен характер за населеното място, като през 2020 година е 1,93 мг/л., през 2021 година е със стойности от 1,98 мг/л до 2,39 мг/л, а през отчетния период са установени стойности от 2,50 мг/л.

5. Отклонения по показател **„нитрати”** е установено в следните населени места: с. Дисевица, с. Изгрев, с. Мечка, с. Победа, с. Обнова, с. Згалево, с. Пелишат, гр. Койнаре, с. Петърница, с. Търнене, с. Градина, гр. Тръстеник, с. Искър, с. Гиген, с. Драгаш войвода, с. Борислав, с. Горник, с. Божурица и с. Радишево. По отношение отклоненията по този показател тенденцията е сравнително постоянна - 20 зони на водоснабдяване за 2021година и същият брой зони на водоснабдяване за 2022 година.

Замърсяването с нитрати се среща във водите на плитки подземни водоизточници (извори, кладенци, сондажи), разположени в местности с обработваеми земеделски земи или черпещи вода от незащитени водоносни хоризонти. Тъй като област Плевен е район с развита селскостопанска дейност и интензивно земеделие, основната причина за повишаване на този показател е свързана с неправилното използване на азотни минерални торове и неправилна земеделска и животновъдна практика. За първи път отклонения в качеството на питейните води на територията на област Плевен по показател „нитрати“ е установено от инспекцията през 2006 година.

През 2017 година се проведоха срещи и разговори с отговорните институции и местната власт за създаването на комисии с представители от ВиК, Басейнова дирекция, МОСВ, МЗ и др. и запознаване на местните земеделци с проблема с цел ограничаване на използването на синтетични торове при селскостопанска дейност и въвеждането на добри земеделски практики в санитарно – охранителните пояси на водоизточниците на селищата с нестандартност на питейната вода по показател нитрати. За решаване на проблема са нужни законодателни промени за стриктно спазване на забраните и ограниченията на торене във всички пояси на санитарно – охранителните зони на водоизточниците за питейно водоснабдяване, стимулиране собствениците на имоти в СОЗ за екологично земеделие, както и санкции, налагани от компетентните институции на нарушителите.

7. Отклонения по показател **„хром”** през 2022 година са показали 15 зони на водоснабдяване. В тях са включени населените места: с. Новачене, с. Асеново, с. Дебово, с. Татари, с. Божурлук, с. Славовица, с. Дъбован, с. Стежерово, с. Татари, Муселиево, с. Евлогиево, с. Брест, с. Загражден, с. Долни Вит, с. Петокладенци. Касае се за зони с трайни отклонения по показателя, на които ежегодно се извършва учестен мониторинг.

В два зони през отчетния период са установени отклонения и по двата показателя – „хром” и „нитрати” - с. Божурица и с. Гиген. Наличието на хром в питейните води на област Плевен е с естествен произход. Изследванията на подпочвените води, доказват наднормено съдържание на хром в плитки и дълбоки подпочвени води на някои общини на областта. Това прави изключването на водоизточници и разреждането им с води от други водоизточници нецелесъобразно.

В проекта на Бизнес – плана за 2017 – 2021 г. на „ВиК Плевен“ ЕООД се планира

инвестирането на средства в Зона № 11, с.Татари и Зона №10, с.Петокладенци и с.Стежерово, където питейната вода е нестандартна по показател „хром“. Вариантът с изграждане на дълбоки сондажи, е свързан с тежки, скъпи и мудни процедури за отчуждаване на терени за СОЗ и отреждане на сервитути на трасета на инфраструктурата, както и по – големи финансови средства и липса на гаранция за качествата на водата, добита от тях. От страна на ВиК ведомството е избран вариантът за монтиране на модулни пречиствателни съоръжения в посочените две зони. Нужните финансови средства са 200 хил. лв. за зона, като всеки проект ще се изпълни в рамките на две години. Предвид пилотния характер на двата проекта, след реализирането им и установяване реално на ефективността на вложените инвестиции, ще се планират средства за модулни ПСПВ през следващите регулаторни периоди за останалите зони на водоснабдяване с установени отклонения по показател хром.

За област Плевен проблемът с естественото наднормено съдържание на хром и нитрати в питейните води на редица селища датира отдавна. Още през 2008 година са определени 26 зони на водоснабдяване с трайни отклонения по тези показатели. Обемът на разпределената вода в тях е под 1000 куб.м. в денонощие и са с постоянно живеещо население, свързано към водоснабдителната система под 5000 души. С предписание на РЗИ – Плевен /РИОКОЗ – Плевен/ изх. №ЗК-05-0102/21.02.2008 г., от страна на „ВиК Плевен” ЕООД е стартирана процедура и са депозирани заявления в МЗ за издаване на разрешения за ползване на питейна вода с отклонения от изискванията за качество. От началото на 2008 година между „ВиК Плевен” ЕООД и МЗ се води кореспонденция по казуса, но до 2010 година Министерство на здравеопазването не е издало разрешение за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение от изискванията нито за една от зоните на водоснабдяване, за които водоснабдителното дружество е депозирало заявления в МЗ, поради обстоятелството, че представената документация не отговаря изцяло на изискванията на чл. 11 от Наредба №9 на МЗ – мерките, които са предложени за отстраняване на отклоненията не дават гаранция, че проблемът ще бъде разрешен в рамките на тригодишен период, както и не е представен точен и ясен календарен график за предвидените дейности, които ще бъдат извършени, с финансови разчети за реализацията им.

На всички зони с констатирани отклонения по химични показатели в гореизброените населени места и през 2023 година ще продължи да се извършва учестен мониторинг на питейната вода с цел установяване точните концентрации на нестандартните показатели в годишен аспект и уточняване степента и персистиране на отклоненията.

За установените трайни отклонения по химични показатели в област Плевен са информирани АВиК, местните власти на засегнатите общини и населението, живеещо в тях чрез бюлетина на инспекцията, който се актуализира ежеседмично с резултати от извършения мониторинг на качествата на питейната вода в областта, както кореспонденции на водоснабдителното дружество с общински администрации, имащи отношение към проблема.

8. Отклонения по **„радиологични”** показатели – В изпълнение мониторинга по радиологични показатели за 2022 година от страна на водоснабдителното дружество са предоставени резултати от извършени анализи, при прегледа на които се установи, че пробите от 8 населени места са показали превишение на нормативно определената стойност по показател „Обща алфа активност“. При направена документална проверка се установи, в предходните години с предписания от страна на инспекцията е стартирано проучване в населените места и са извършени допълнителни анализи на конкретни радионуклиди и изчисляване на индикативна зона, доказващи липсата на отклонения от нормативните изисквания. Съгласно указания на МЗ, дадени с писмо изх. №33-14-42/26.11.2018 г. при извършването на последващ мониторинг в населени места с установени нива на обща алфа и бета активност над контролната стойност и ако тези нива са постоянни във времето и в рамките на обичайните за зоната и при същите има вече определена индикативна доза и няма нови обстоятелства, които да доведат до промяната и, не е необходимо всеки път при изследване в рамките на мониторинга да се прави ново проучване. По тази причина и след направен анализ на нивата на горецитираните радиологични показатели в предходни години,

РЗИ – Плевен не счете за необходимо извършването на ново проучване в гореизброените населени места.

През настоящия отчетен период от страна на инспекцията не се е наложило спиране на водоподаването или ограничаване употребата на питейна вода в нито едно от населените места на област Плевен, свързано с установени отклонения в качеството на водата, които да създават потенциална опасност за здравето на населението. За периода 01.01. – 31.12.2022 година от служителите на инспекцията са извършени 754 проверки на водоизточници, водоснабдителни обекти и съоръжения за питейно – битово водоснабдяване на територията на областта. Издадени са 27 предписания, свързани с провеждане на оздравителни мероприятия, извършване на промивка и дезинфекция на водопроводната мрежа, предоставяне на данни от страна на водоснабдителните дружества за извършвания от тях мониторинг на питейна вода, за провеждане на проучвания и предприемане на мерки от ВиК оператора в резултат на установени от инспекцията отклонения в качеството на подаваната вода. За констатирани несъответствия в качествата на питейна вода по микробиологични показатели са съставени 17 акта за административно нарушение.

По искане на МЗ с писмо изх. №74-01-116/28.09.2022 година и в изпълнение на чл. 14, ал.5 от Наредба №9/2001 година са въведени и данните в информационната система за събиране и анализ на резултатите от провеждания мониторинг на качеството на питейните води в съответствие с изискванията за докладване на Европейската комисия за извършения от РЗИ и водоснабдителната организация мониторинг на питейната вода във всички зони на водоснабдяване за 2021 година.

През 2023 година от страна на РЗИ – Плевен ще продължи извършването на систематичен и насочен контрол на състоянието и поддържането на водоизточниците, водоснабдителните съоръжения и санитарно – охранителните им зони, както и ще осъществява контролно мониториране на качествата на питейната вода, подавана за населението на областта. Ще продължи засиления контрол за изпълнение в пълен обем на мониторинга на питейните води от страна на водоснабдителното дружество, съгласно изискванията на Наредба № 9 на МЗ и в съответствие със съгласуваната с РЗИ – Плевен мониторингова програма. При приоритизиране на зоните на водоснабдяване по отношение на мониторинга, първостепенен приоритет ще са тези с трайни отклонения от изискванията на Приложение № 1, Таблица Б на Наредба №9/2001г. на МЗ. Във всички случаи ще бъде спазен ангажиментът на РЗИ – Плевен да информира потребителите при възникнали инциденти, водещи до здравен риск за населението и за които е необходимо предприемане на действия от страна на инспекцията, свързани с ограничаване или преустановяване на водоподаването.

През 2022 година здравният контрол на *бутилираните води* е насочен към спазване на нормативните изисквания към храните по отношение тяхната химическа и микробиологична безопасност, състав, правилно етикетиране, представяне и рекламиране, условия и срокове на съхранение, съпровождаща документация и други специфични изисквания. В обектите за производство, за търговия с храни и заведенията за хранене и развлечения, в които се предлагат бутилирани води са извършени са 201 проверки. Не са констатирани несъответствия с нормативните изисквания. В изпълнение на указанията на МЗ са взети за лабораторен анализ 15 проби бутилирани води /натурални минерални, трапезни и изворни води/ внос от трети страни и с произход от ЕС. Всички проби са изследвани по химични показатели, съгласно Приложение №3 /за бутилираните натурални минерални води/ и по показателите на Наредба №9/2001 година на МЗ /за бутилираните изворни и трапезни води/ и по микробиологични показатели, включени в Приложение №5 на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейна употреба. Не са установени отклонения от нормативните изисквания и от страна на инспекцията не са предприети мерки за административна принуда.

В регистрираните на територията на областта 35 *оптики* са извършени 36 проверки за спазване на изискванията на Наредба №19 от 27 август 2008 г. за устройството и дейността на оптиките и здравните изисквания към тях. Констатирани са нарушения, свързани с текущи

ремонтни дейности. Издадени са 2 предписания за привеждане в съответствие с изискванията на наредбата.

През годината са издадени 4 *Разрешения за пренасяне на покойник/тленни останки/урна* извън страната на основание чл. 24, ал.1 от Наредба №2 за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници.

През 2022 г. е извършван контрол на водите на 18 *плувни басейна*, на които са извършени 95 проверки. При план 106 проби са пробонабрани 80 проби, на които са извършени 1120 изследвания. Плануваните пробонабирания от страна на инспекцията не са извършени, тъй като поради прекратяване на дейността два от басейните са преустановили дейността си, а други два басейна не са функционирали през летния сезон на отчетния п ериод. При извършения здравен контрол се установи, че в изпълнение на задълженията си за собствен мониторинг, фирмите експлоатиращи басейните са сключили договори с акредитирани лаборатории за изпитване. За констатирани отклонения в качеството на водата, от страна на инспекцията е издадено 1 предписание за провеждане на оздравителни мероприятия за привеждане качествата на водата към нормативните изисквания.

През годината инспекцията извърши две насочени проверки, разпоредени с писмо на МЗ:

1. *Тематична проверка в селскостопански аптеки за спазване изискванията за пускане на пазара на биоциди от Главна група 3 - Контрол на вредители - Продуктов тип 19 - Атрактанти и репеленти, относно спазване изискванията на чл.14а от ЗЗВВХВС*

Тематичната проверката обхваща периода 01.06. - 31.12.2022 година. Извършени са планираните 30 проверки в 20 селскостопански аптеки. Установи се, че в проверените обекти предлаганите биоциди от - Продуктов тип 19 - Атрактанти и репеленти са разрешени по реда на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси или в съответствие с Регламент (ЕС) №528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 година относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди.

В периода на проверката в селскостопанските аптеки в областта се предлагат 9 биоцида от горецитираните продуктови типове. Същите са произведени и/или пуснати на пазара от BROS Sp. z. o. o. Sp. K. Poznan, Полша, “ДАРИН” ООД, гр. София, DEISA-EBANO S.P.A., Италия, „Фарма Универсал” ЕООД, гр. Ямбол и „Фарма Вет” ООД, гр. Шумен. Налични са разрешения за предоставяне на пазара и информационни листове за безопасност съгласно Приложение II на Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH), предназначени за професионалните потребители. При проверените биоциди не са констатирани нарушения, свързани с липса на разрешения за предоставяне на пазара, с отменени разрешения, с етикетирането, опаковането и категорията им на употреба.

2. Проведен насочен контрол на организираните детски и ученически колективи на територията на област Плевен по спазване на въведените със Заповед №РД-01-513/13.10.2022г. за изменение на Заповед №РД-01-435 от 09.09.2022г. на министъра на здравеопазването временни противоепидемични мерки. Съгласно указания на МЗ, дадени с писмо изх. №16-00-93/17.10.2022г., РЗИ – Плевен извърши насочен контрол по спазване на въведените със Заповед №РД-01-513/13.10.2022г. на министъра на здравеопазването временни противоепидемични мерки в организираните детски и ученически колективи на територията на област Плевен. За периода 17.10. – 04.11.2022г. са извършени 68 инспекции, с които са обхванати 5 детски ясли, 32 детски градини, 1 ЦСОП и 30 училища на територията на областта. В хода на проверките не се установиха нарушения на въведените с Приложение №1 и Приложение №2 на Заповед №РД-01-435/09.09.2022г. противоепидемични мерки по отношение спазване на физическа дистанция между децата от отделните групи и учениците от отделните паралелки, между персонала и между родителите и персонала. Проверените обекти са обезпечени с топла течаща вода и необходимите средства (течен сапун, биоциди, салфетки за еднократна употреба) за поддържане хигиена на ръцете. Осигурено е провеждането на сутрешен прием и засилен сутрешен филтър. Не се установиха пропуски и по отношение почистването, проветряването и дезинфекцията на повърхности и предмети в

проверените обекти.

В хода на проверките само в едно детско заведение се установи неспазване на противоепидемичния режим, поради което от страна на РЗИ - Плевен са предприети мерки за административна принуда към отговорните за нарушението лица.

Отдел "Профилактика на болестите и промоция на здравето" разполага със 7 щатни длъжности. В състава на отдела влизат: началник отдел, един главен експерт, четирима главни инспектори и един инспектор. Към 31.12.2022 г. отделът разполага със свободен щат за началник отдел.

Организацията на работа в отдел ПБПЗ е съобразена със стратегическата цел за опазване на общественото здраве чрез прилагане принципите и разпоредбите на Закона за здравето за осъществяване на интегрирана профилактика на болестите и дейности по укрепване на здравето.

АНАЛИЗИ

Анализ на състоянието на факторите на околната среда в област Плевен

Анализът на факторите на околната среда /атмосферен въздух, шум, води и електромагнитни полета/ се извършва въз основа на данните, предоставени от дирекция "Обществено здраве", дирекция „Лабораторни изследвания", РИОСВ – Плевен. От извършения анализ на състоянието на околната среда в област Плевен могат да се направят следните изводи:

1. *През 2021 година нивата на контролираните показатели за КАВ са под установените норми за опазване на човешкото здраве с изключение на нивата на ПАВ във фракция на ФПЧ10. Сред населението на община Плевен през 2021 година са регистрирани общо **43 556** болести на дихателната система като най-голям брой са случаите на заболели от остри инфекции на горните дихателни пътища.*
2. *През 2022 година в 80,95% от пунктовете са определени еквивалентни нива на шум над граничната стойност за съответните територии като в диапазона 68-72 dBA са измерени нива на шум само в 1 пункт. Шумово натоварване в град Плевен съществува и може да причини неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве.*
3. *През 2022 година във всички обхванати обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията на област Плевен, не са установени измервания над допустимото ниво. Обследваните антени на мобилни оператори на територята на област Плевен не представляват здравен риск за населението, живеещо в близост до тях.*
4. *Питейната вода в област Плевен е с висок процент на съответствие по микробиологични, органолептични и химични показатели.*

Анализ на данните от профилактичните прегледи на децата от 0 до 18 години.

Анализът представя състоянието на основните показатели за физическо развитие на децата от 0 до 18 години и регистрираните заболявания при проведените през 2021 година профилактични прегледи. Данните показват следното:

1. *През 2021 година в РЗИ – Плевен е получена информация за проведен профилактичен преглед на 52,55% от общия брой деца в област Плевен. През 2020 година е била получена информация за 55,68% от децата и учениците.*
2. *В група "норма" по показател ръст са 89,59%, а в група "норма" по показател телесна маса – 85,96% от обхванатите с профилактичен преглед.*
3. *Показателите за физическа дееспособност покриват 80,62% от децата от 3 до 6 години и 98,75% – от учениците.*
4. *На диспансерно наблюдение подлежат 0,63% от прегледаните деца и ученици.*
5. *При 5,23% от децата и учениците са регистрирани нови заболявания и аномалии.*

Анализ на резултатите от оценката на седмичните разписания на училищата в област Плевен

Оценката на съставените учебни програми се извършва въз основа на Наредба №10 на

МЗ от 19 юни 2014 година за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания. В област Плевен функционират 105 училища, чиито седмични разписания подлежат на оценка. През отчетната година всички училища са представили седмични учебни разписания за оценка в задължителния срок. Издадени са общо 297 протокола за оценка при 280 за 2021 година. Издадени са 45 предписания /59 за 2021 година/ за коригиране на несъответствия с Наредбата. Същите са изпълнени в 5 дневен срок. Извършени са 67 инспекции в училищата за спазване на седмичните разписания. В края на 2022 година всички училища са работили със съгласувани учебни програми.

Анализ на храненето в организирани колективи

1. През последната година след приключването на пандемията в детските заведения започнаха да се появяват все повече деца със заболявания, свързани с храните и храненето, основно алергии и хранителна непоносимост. Това до голяма степен пренасочи вниманието към осигуряването им с подходящата за тях безопасна храна.

2. Наредбата за здравословното хранене на учениците се спазва, допуснатите нарушения са санкционирани.

3. Извършваният от страна на служителите контрол е стриктен, последователен като паралелно с него се провежда обучителна дейност за спазване изискванията на наредбите.

4. Констатираните пропуски са свързани предимно с предлагането на недостатъчно пресни плодове, предлагане на захарни и шоколадови изделия, включване в менюто на неразрешени за консумация храни, промяна в дневното меню поради промяна в доставката на заявените продукти.

5. Чест проблем, който се наблюдава при храненето на учениците с доставка от кетеринг, е нежеланието на фирмите да изпълняват изготвеното от медицинския специалист седмично меню. Вместо пресни плодове за десерт те предпочитат да предлагат готови закупени сладкиши с висока надценка. РЗИ не може лесно да санкционира тези фирми, защото практически не ги контролира.

6. РЗИ констатира и случаи при които фирмата за кетъринг сама си изготвя менюто според икономическия си интерес и не уведомява медицинския специалист в училището.

7. Трудно ще се реши и проблема с осигуряването на кухненски персонал с необходимото образование и квалификация в малките населени места, отдалечени от областния град.

8. В резултат на прилагания контрол, усилията на общинските ръководства и персоналът в детските и учебни заведения е постигнато организирано здравословно хранене на децата в област Плевен.

ДЕЙНОСТ ПО ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРОГРАМИ

ДЕЙНОСТИ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ЗДРАВЕ

Основна цел на провежданите дейности по действие по околна среда и здраве е формиране и провеждане на дългосрочна политика за укрепване здравето на нацията и устойчивото развитие на страната.

Прицелна група: деца и млади хора в училищна среда, възрастно население.

Проведени са следните дейности:

1. Изготвени са Анализ на околната среда по компоненти, Анализ на качеството на атмосферния въздух в град Плевен, Анализ на резултатите от мониторинга и контрола на обектите, източници на ЕМП в околната среда и в районите на детски, учебни и лечебни заведения в град Плевен и Доклад за шумовото натоварване на град Плевен. Анализите и доклада са поместени на уеб-страницата на инспекцията.

2. Изготвени са информационни материали по повод отбелязването на 22 март – Световен ден на водата и 22 април – Световен ден на земята и са поместени на уеб

сайта.

3. Дадени са становища по преценка необходимостта от ОВОС и ЕО.

4. Изискана е информация от 6 общински ръководства относно проведени мерки, включени в плановете за действие по околна среда и стратегическите карти за шума.

5. Проведени 71 образователни дейности с 2289 участници от мед. специалисти от здравните кабинети на детски и учебни заведения.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ 2021-2025г.

Цел на националната програма: да се подобри здравето на населението и да се повиши качеството на живот, чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемост и последствията за здравето /инвалидизация/ от основните хронични незаразни болести – сърдечно-съдови заболявания, злокачествени новообразования, хронична обструктивна белодробна болест и диабет, които са причина за над 80% от смъртните случаи в България.

Основни задачи: реализиране на голям обем от дейности за повишаване нивото на информираност на населението и изграждане на капацитет и умения за консултиране и подкрепа у медицинските и немедицинските специалисти, ангажиране на медиите.

Прицелни групи: деца и ученици, ицински специалисти, възрастно население.

Реализирани дейности:

1.Дейности по превенция на факторите на риска:

Тютюнопушене

Проведени дейности:

- *Кабинет за консултации за отказване на тютюнопушенето – предоставени здравно-консултативни услуги на 18 граждани.*
- *Обелязване на 31 май – Световен ден за борба с тютюнопушенето – съставена план програма на дейностите, презентации от ученици, индекс на Фагерстрьом, филм и примерно седмично меню за здрави лица, отказващи тютюнопушене на сайта на инспекцията.*
- *Отбелязване на Международния ден без тютюнопушене – 17 ноември в училища в областта, изготвени и връчени грамоти за проведени инициативи от ученици, проведени 6 дискусии и 2 беседи с 135 ученика и 16 дискусии с 244 възрастни лица;*
- *Проведени са 102 образователни дейности от медицинските специалисти в здравните кабинети на детски и учебни заведения с 2319 участници.*
- *Взето е участие в обучителен семинар на тема „Подобряване на дейността на КОТ“ в НЦОЗА, гр. София*

Злоупотреба с алкохол

Проведени дейности:

- *Проведени са 10 дискусии и 2 беседи с 210 ученици по темите „Злоупотреба с алкохол“ и „Управляване на МПС след употреба на алкохол“; игри с изпробване на алкоочила с ученици (снимков материал на уеб-сайта на инспекцията), връчени 2 броя грамоти; 10 дискусии с 107 възрастни лица;*
- *Проведени са 34 образователни дейности от медицинските специалисти в здравните кабинети на детски и учебни заведения с 1460 участници.*

Хранене

Проведени дейности:

- *Проведен е обучителен семинар на медицинските специалисти от ЗК на детски и учебни заведения в област Плевен.*
- *Проведено е обучение на персонала на 5 детски градини за осигуряване хранене на деца със специфично заболяване.*
- *Проведени са 3 кулинарни състезания по здравословно приготвяне на храна от ученици с 74 участници; връчени 3 броя грамоти.*
- *Представени са 6 презентации на тема „Здравословно хранене“ с участието на 25*

деца и 140 родители от ДГ; 23 беседи с 511 ученици и 27 беседи с 518 възрастни лица; рзпространени са 710 броя здравно-образователни материали; връчена 1 брой грамота за проведена инициатива от ученици във връзка с отбелязване на Европейски ден на здравословно хранене – 8 ноември.

- *Проведени са 109 образователни дейности от медицинските специалисти в здравните кабинети на детски и учебни заведения с 2414 участници.*
- *Взето е участие в обучителен семинар, организиран от НЦОЗА за внедряване на нова компютърна програма за изчисляване на хранителен прием на организирани колективи, планиране на скринингова кампания за профилактика и подобряване на контрола на захарния диабет тип 2 сред групи от здравото население в област Плевен.*
- *Дадено 1 брой радиоинтервю за здравословно хранене.*

През 2022 година се проведе скринингова кампания (финансирана през 2021 година) за захарен диабет тип 2 сред групи от здравото население в гр. Плевен и общините Долни Дъбник и Кнежа (закупени са 27 броя глюкомери за профилактика и подобряване на контрола на захарния диабет,проведени са здравни беседи сред 687 лица; изготвен цялостен отчет).

Ниска физическа активност

Проведени дейности:

- *Проведени са 40 здравно-образователни дейности от медицинските специалисти в здравните кабинети на детски и учебни заведения с 2116 участници.*

Проведени дейности по изпълнение на Заповед РД-01-247/15.06.2022 година на Министерство на здравеопазването и планирани дейности по изпълнение на Заповед РД-01-594/16.11.2022 година:

- *Реализиране на дейности:*

С финансовите средства по Програмата са осигурени материали и хранителни продукти за провеждане на състезанията по здравословно хранене, изработени са информационни брошури, както и планиране провеждането на здравно-образователни мероприятия на регионално ниво за диабет тип 2 сред групи от здравото население през 2023 година (закупени са апарати и тест ленти за провеждане на скринингова кампания, изготвени са информационни материали с препоръки за профилактика и лечение на захарен диабет тип 2). Периодът за провеждане на планираните дейности е до 31.03.2023 г.

ЗДРАВНА СТРАТЕГИЯ ЗА ЛИЦА В НЕРАВНОСТОЙНО ПОЛОЖЕНИЕ, ПРИНАДЛЕЖАЩИ КЪМ ЕТНИЧЕСКИ МАЛЦИНСТВА

Здравната стратегия за лица в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства се ръководи от обща социална цел за повишаване качеството на живот и благосъстоянието на всички български граждани за гарантиране на правото на пълноценно развитие на всеки, независимо от неговия социален произход, етническа или верска принадлежност и/или полови различия. Доброто здраве е не само важно условие за постигане на тази цел, но и неотменна част от основните човешки права. По-големите инвестиции в здравни услуги за всички, намаляването на детската и майчината заболяемост, осигуряването на достъп до качествени медицински грижи и услуги, включително за репродуктивно здраве, за семейно планиране и сексуално здраве, са важни цели сами по себе си и са от изключително значение за постигането на устойчиво развитие и по добро качество на живот.

Една от стратегическите цели е повишавене на здравните знания и осигуряване на достъп до здравна информация.

Проведени дейности:

1. Изпълнение на Заповед №РД-01-310/08.07.2022 година по Националния план за действие 2022-2023 година за изпълнение на Националната стратегия на РБ за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021–2030 година, приоритет „Здравеопазване ”.

2. Подготовка на информационни кампании за необходимостта от ваксиниране на

децата със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации;

3. Избор на две населени места, в които предстоят имунизации с мобилен кабинет – с. Петърница, община Долни Дъбник и с. Буковлък, община Плевен;

4. Провеждане на работни срещи с общинските ръководства и кметовете на населените места;

5. Изготвяне на информационен материал за ползите от своевременната имунизация на децата – „Ваксинирай се – бъди здрав!“ – 250 бр.;

6. Осъществяване на две информационни кампании в с. Буковлък и една в с. Петърница с обхванати общо 163 лица, раздадени брошури.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА НАМАЛЯВАНЕ РИСКА ОТ ОБЛЪЧВАНЕ ОТ РАДОН ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО

Цел на националната програма: формиране и провеждане на дългосрочна политика за намаляване и предотвратяване на риска за здравето на българските граждани в резултат от въздействието на високи концентрации на радон в сгради.

Основни задачи: да се поставят основите на системна национална политика, насочена към намалявяне въздействието на радон в сгради, да се изготви радонова карта на страната, да се създаде система за контрол на референтните нива на радон в сгради, да се подобри обществената осведоменост, да се създаде система за конрол на радон на работните места.

Прицелни групи: граждани, строителни специалисти, специалисти по трудова медицина, работодатели, печатни и електронни медии.

Реализирани дейности:

1. През месец октомври се извърши организационна дейност за провеждане на информационна кампания в училищата на област Плевен във връзка с отбелязване на Европейския ден на радон – 7 ноември 2022 година:

- *изготвена презентация „Какво трябва да знаем за радон? Запазете здравето на вашето семейство“.*
- *предоставена презентация и 50 броя информационни материали на медицинските специалисти от здравните кабинети на училища в област Плевен.*

2. През месец ноември двама служители от инспекцията взеха участие в работна среща за отчитане на дейността по Национален план за действие за намаляване риска от облъчване с радон 2018-2022 г. и провеждане на заседание на Националния координационен съвет (НКС) за управление на плана, проведена в град Хисаря, 02.11.2022-04.11.2022 г.

3. През месец ноември по повод отбелязването на Европейски ден на радон са проведени следните дейности:

- *публикуване на предоставения информационен материал от НЦРРЗ - видеоклип на уеб-сайта на Инспекцията;*
- *отбелязване на Европейския ден на радон в 1 училище в гр. Плевен - представяне на презентация „Какво трябва да знаем за радон? Запазете здравето на вашето семейство“ от експерт от РЗИ, видеоклип, дискусия, награждаване на участниците с 2 броя грамоти, тетрадки с логото на Националния план, тефтери и информационни материали, публикуване на снимков материал на уеб-сайта на Инспекцията (55 участници, 180 информационни материала);*
- *реализиране на 8 броя здравно-образователни дейности с 203 участници от медицински специалисти от здравните кабинети на училища в област Плевен за повишаване осведомеността за вредното въздействие на високите нива на радон, начините за провеждане на измервания на обемната активност на радон (ОАР) и прилагане на мерки за редуцирането на ОАР.*

4. През месец декември се проведе работна среща с членове на ОКС във връзка с актуализираната заповед на състава, отчитане на дейността по Национален план за действие за намаляване риска от облъчване с радон 2018-2022 г..

РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА "ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ ЗДРАВНИТЕ КАБИНЕТИ"

Цел на програмата: обучение, предоставяне на актуална информация и материали.

Прицелна група: медицински специалисти в здравните кабинети на детски и учебни заведения в област Плевен.

Реализирани дейности:

1. Проведен обучителен семинар на медицинските специалисти от ЗК на детски и учебни заведения в област Плевен.

2. Обработка на месечни отчети на медицинските специалисти, изготвен годишен отчет на дейностите по промоция на здравето, проведени от медицинските специалисти от здравните кабинети – 843 лекции, дискусии, тренинги, изложби, табла, постери, презентации, видеопрожекции, електронни игри, празници, концерти, спортни празници, походи и приказки с 24 871 участници.

3. Консултации и организационно-методична помощ на медицински специалисти – 148 консултации и 46 ОМП.

4. Предоставени информационни материала – 634 броя.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ"

През 2022г. цялостната дейност на дирекцията бе планирана и организирана по предварително изготвен в началото на годината план, съобразен с общия план на инспекцията и указанията на Министерство на здравеопазването, включващи дейности по национални и регионални програми, кратност на проверките по държавния здравен контрол и извършване на тематични проверки в поднадзорни обекти /лечебни заведения, здравни кабинети в детски и учебно-възпитателни заведения, ДДД фирми и др./.

През анализираната година основните насоки в дейността на дирекцията бяха:

1. *Провеждане на ефективен епидемиологичен надзор на COVID-19 и на заразните и паразитни заболявания в област Плевен с цел:*

- Запазване на достигнатите показатели на заболяемост, смъртност и леталитет на успешно контролираните заразни болести под средните за страната;
- Недопускане на епидемични взривове от ваксинопредотвратими и вътреболнични инфекции;

2. Осигуряване на висок имунизационен обхват при изпълнение Имунизационния календар на страната.

3. Изготвяне на хигиенни становища за държавни приемателни комисии, на протоколи за регистрация на лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ по чл.40 ал.1 от ЗЛЗ, становища за класификация на отпадъците, удостоверения за извършване на дейности с опасни отпадъци и др.

4. Контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения, обективизиран с лабораторни изследвания.

5. Контрол върху качеството и ефективността на дезинфекционните, дезинсекционните, дератизационните и стерилизационните дейности.

6. Дейности по национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните и паразитни болести.

7. Оптимизиране организацията на работа и повишаване квалификацията на кадрите в дирекцията.

8. Осъществяване на действена и ефективна координация на дирекцията с МЗ, НЦЗПБ, НЦОЗА, РЗОК, ОДБХ и други структури на областно и общинско ниво, при изпълнение дейността по профилактиката и контрола на заразните и паразитни болести.

9. Осъществяване на здравно-промотивна дейност сред населението за начините на заразяване и предпазване от заразни и паразитни болести.

10. Извършване на медико-диагностични изследвания по клинични, епидемиологични и профилактични показания, с цел етиологична диагностика на заразните и паразитни болести.

11. Осъществяване на ефективна система за ранно оповестяване, експресна диагностика и организиране на отговор при преднамерено използване на биологични агенти за причиняване на вреда.

12. Участие в системата за външен контрол на качеството на лабораторната дейност.

13. Организиране дейността на лабораториите в съответствие с националните стандарти по микробиология, вирусология и паразитология.

КАДРОВО СЪСТОЯНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ

Към 31.12.2022г. щатът на Д НЗБ на РЗИ-Плевен е от 21 служители, към 22 служители към 31.12.2021г.

Структурата и щатната осигуреност по отдели на Д НЗБ е както следва:

Директор Д НЗБ

1. Отдел "Противоепидемичен контрол" – 13 щатни бройки: 1 нач. отдел, 3 главни инспектори, 8 инспектори и 1 старши експерт. С призната специалност по епидемиология са 3-ма главни инспектори, а нач. отдел ПЕК е със специалност ХДЮВ.

2. Отдел "Медицински изследвания" - 7 щатни бройки: 1 началник отдел, 3 главни експерти и 3 младши експерти. С призната специалност са: началник отдела - по вирусология, 1 главен експерт – по микробиология, 1 главен експерт с две специалности – по паразитология и микробиология и 1 главен експерт без специалност.

Професионалната компетентност на медицинските кадри в Д НЗБ на РЗИ е необходимо условие за реализиране на успешния надзор и контрол на заразните и паразитни болести, така че квалификацията, като непрекъснат процес и през 2022г. стоеше на вниманието на ръководството на инспекцията. През 2022г. специалисти от Д НЗБ са взели участие в 5 курса за повишаване на квалификацията в областта на епидемиологичния надзор:

- Подобряване надзора на грип и други вирусни респираторни патогени чрез интегриране на всички съществуващи системи за надзор и използване на единен подход в сферата на здравеопазването на хората и здравеопазването на животните;
- Обучение на медицинския персонал в местата за лишаване от свобода и специалистите от регионалните здравни инспекции и лечебните заведения;
- Курсове за обучение на ИПА - „Достъпност на администрацията за хората с увреждания"; „Киберхигиена при използване на е-поща" и "Кодекс за поведение на служителите-функции и основни акценти"
- Работна среща относно изпълнението на Национална програма за първична профилактика на рак на маточната шийка 2021-2024г. и Национална програма за първична профилактика на ротавирусните гастроентерити в РБ 2022-2025г.;
- Обучение в изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в РБ 2021-2025г.

По силата на Договор за сътрудничество и съвместна дейност между Медицински университет - Плевен и РЗИ-Плевен, през 2022г., в Д НЗБ е провеждано практическо обучение на студенти от специалност "Опазване и контрол но общественото здраве".

ДЕЙНОСТ ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИЯ НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ

1. Тематични проверки.

През 2022г. не са планувани тематични проверки, поради извънредната епид. обстановка по отношение на COVID-19.

2. Контрол над обектите и наказателна дейност.

През отчетната година директорът на Д НЗБ и началник отдел ПЕК са взели участие в 48 заседания на Експертния съвет по здравно-техническа еспертиза на РЗИ-Плевен. На тях са

разгледани 3 проектни документации на лечебни заведения и са издадени здравни заключения. През 2022г. специалист от отдел ПЕК взе участие в една държавна приемателна комисия.

През 2022г. на текущ противоепидемичен контрол в област Плевен са подлежали 1245 обекта, срещу 1216 за 2021г. През 2022г. при план 3106 проверки са извършени 2115 срещу 167 за 2021г. От подлежащите за проверка 1245 обекта са проверени 748. Средният брой обекти за контрол на 1 служител е 68. Средният брой проверки извършени от 1 служител са 192. Основна причина за неизпълнение на плана е високата заболяемост от Ковид-19 в обл. Плевен през първото тримесечие на 2022г. /11 769 сл./ и м. август /930 сл./. През първо тримесечие и м. август не са извършвани проверки от служители на Д НЗБ, т.к. са били ангажирани с проучване на случаи, издаване на предписания, вземане на проби, проверка на карантини и организация на имунизационния процес срещу Ковид-19.

От планувaните 972 проби за микробиологичен контрол на качеството на проведените дезинфекции в лечебни заведения са изработени 1361 проби с 9 резултата неотговарящи на Медицински стандарт по ВБИ, утвърден с Наредба №3/2013г. на МЗ.

За химичен контрол на биоциди използвани в лечебни и здравни заведения са взети 224 проби. За констатирани отклонения са уведомени ръководителите на лечебните и здравни заведения, като са им предоставени и протоколи от проведените изпитвания.

Текущият контрол в обектите на отдел ПЕК включва и проверки относно извършените дезинсекции, дератизации и заселеността с инсекти и гризачи. На територията на област Плевен осъществяват дейност 12 ДДД фирми, на които е извършен текущ контрол относно спазване изискванията на Наредба №1/05.01.2018г. за условията и реда за извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ, ДМСГД, медико-социалните домове, РЦТХ, ЦСМП, ФСМП и детските заведения в област Плевен имат сключени годишни договори със специализирани фирми за ДД-услуги. Договорираните обекти се посещават от фирмите ежемесечно и при необходимост се извършват дезинсекции и дератизации. Относно мерките за намаляване числеността на кърлежите, популацията на комарите и провеждането на системни дератизационни мероприятия са издадени 12 предписания до Областния управител и кметовете на всички общини. Съвместно с фирма ДДД-1 ООД беше осъществена дейност по проект на МЗ на тема: „Избор на изпълнители за организиране и прилагане на дезинсекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната с оглед на превенция на риска от бедствия и ограничаване на рисковете за общественото здраве“. Оказана е методична помощ по отношение рисковите места за обработка и подбора на най-ефективните препарати.

Организирани и проведени са 3 курса за правоспособност на изпълнители за ДДД дейности-13 лица.

През 2022г., служителите на отдел ПЕК са издали 30 769 предписания, срещу 34 179 за 2021г. От издадените 30 769 предписания, 30 140 са за COVID-19, 370 по имунопрофилактика, 12 за ДД дейности, 241 за карантина в детски и учебни зведения, 4 за опаразитеност в детски заведения и 2 предписания във връзка с ОЗБ в ЛЗ. Съставени са 11 акта за административно нарушение, от които за 7 акта са с издадени наказателни постановления.

През 2022г., в Д “НЗБ” са постъпили 33 сигнала и 7 жалби от граждани. След извършените проверки се установи, че една от жалбите е основателна. На всички податели е отговорено в регламентирания срок.

През отчетния период, от отдел ПЕК са издадени следните документи, свързани с дейността на контролираните обекти: 33 протокола от проверки на лечебни заведения за болнична и извънболнична помощ, след подадено заявление за регистрация и пререгистрация по чл. 40 от ЗЛЗ; 6 становища за класификация на отпадъците и едно хигиенно заключение за дейности с опасни отпадъци. По желание на граждани са издадени 52 броя дубликати на имунизационни паспорти и 22 международни сертификата за имунизация срещу жълта треска. Съгласно ЗДОИ, достъп до обществена информация е осигурен на 10 лица, подали заявления в РЗИ.

И през отчетния период, успоредно с провеждането на текущ противоепидемичен контрол в обектите е оказана организационно-методична помощ при 2 115 проверки в ЛЗ на област Плевен. Оказаната ОМП е свързана с прилагането на действащата нормативна уредба в областта на надзора, профилактиката и контрола на заразните и паразитни болести.

На ОПЛ са предоставени печатни материали на следните теми: “Лаймска болест”, “Ротавирусни гастроентерити”, “Остър вирусен хепатит“, “Скарлатината обича малките деца“, “Грипен сезон 2022/2023г.“, “Малария”, “Морбили”, “Рубеола”, „Инфекции, предавани с кърлежи“, и „Кучешка тения”. За информиране на работещите в ЛЗ за болнична и извънболнична помощ, както и на граждани, на сайта на РЗИ - Плевен е поместена информация:

- „На вниманието на пътуващите в страни с разпространение на малария“;
- проведените антиспин кампании: във връзка с 15.05. - световен ден за съпричасност със засегнатите от ХИВ; лятна антиспин кампания; и във връзка с 01.12.- световния ден за борба със СПИН;
- „Седмица на отворените врати. Прегледай се за туберкулоза!“ от 08.08-12.08.2022г. и 19.09-23.09.2022г;
- ежедневно е качвана информация на сайта за новите случаи и заболяемост на COVID-19;
- своевременно е предоставяна информация видовете ваксини с кратката им характеристика, схеми на прилагане и интервали между приемите, както и взаимозаменяемост;
- актуализирана е и информацията за имунизационни кабинети за поставяне на ваксина срещу коронавирус в обл. Плевен.

Ежеседмично е изготвян епидемиологичен бюлетин, който е публикуван на сайта на инспекцията. С оглед ефективното изпълнение на общите задачи на инспекцията и ОПЛ по надзора на заразните и паразитни болести и имунопрофилактика, своевременно са информирани за настъпилите промени в нормативните документи.

3. Дейности на Д НЗБ във връзка с пандемията от COVID-19:

3.1. Организационна дейност:

- проучване на потвърдени случаи на COVID-19 и определяне на контактните в семейството и на работното място-проучени 15 280 случая;
- изготвяне на предписания за поставяне под карантина на положителните за COVID-19 лица и на техните контактни и на дехоспитализирани лица-издадени 30 140 предписания;
- служител от отдел ПЕК дежури ежедневно на “горещ телефон“, за въпроси от граждани и организации във връзка с пандемията от COVID-19;
- получаване на ваксини за COVID-19 и заприходяването им в Информационната система-Модул ваксини;
- дейност с мобилен кабинет: проведени имунизации 81 срещу COVID-19 на трудноподвижни лица по домовете в гр. Плевен – 20, извън гр. Плевен – 16 и в организирани колективи – 45 имунизации в ДСХ;
- създадена организация за провеждане на имунизация на желаещите да бъдат ваксинирани в имунизационния кабинет на РЗИ-Плевен. За периода в област Плевен са извършени 33112 имунизации срещу COVID-19. От тях 871 са поставени в имунизационния кабинет на РЗИ-Плевен.

3.2. Брой регистрирани случаи до 31.12.2022г.:

През отчетния период на територията на област Плевен са регистрирани 15 225 потвърдени случая на COVID-19. От регистрираните 15 225 лица, положителни за коронавирус, 813 лица са медицински персонал.

Набраните проби от дирекцията за коронавирус са 450, за изследване с бърз антигенен тест - 69 са положителни. Пробонабиране е извършено от контактните в семейството на положителните случаи. Извършено е и 1 изследване за антитела срещу COVID-19.

В хода на епидемията от коронавирус в обл. Плевен са регистрирани 3 взрива от COVID-19: Център за психо-социална рехабилитация и интеграция /ЦПСРИ/ към МЦ „Апекс“, гр.Плевен, Местност Кайлъка 63; Център за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/ за деца с увреждания, гр. Плевен, ул. Гургулят 55 и ДМСГД-Плевен. Случаите са съобщени в МЗ.

Проверки по спазване на задължителната карантина - 527;

Връчване на предписания за задължителна изолация в домашни условия при дехоспитализация на болни от COVID-19 от лечебното заведение - 77.

3.3.Работа с Информационната система за лица под карантина COVID-19.

- през 2022г. от служители на отдел ПЕК са издадени 30 140 предписания на положителни, контактни в семейството и на работното място, и дехоспитализирани лица;
- през отчетния период поставени под карантина са 14 055 лица от област Плевен, хоспитализирани са 1633 лица, починали 443 и излекувани 16 123 лица.

3.4. Справки до МЗ и др. институции:

- ежеседмично е подавана справка до МЗ и НЦЗПБ, касаеща брой раздадени и приложени дози ваксини за предходната седмица и информация за броя ваксинирани с мобилен кабинет през почивните дни;
- ежеседмична информация до пресцентър на МЗ за изнесените мобилни кабинети и дежурен ВИК през почивните и празничните дни;
- ежеседмична заявка до МЗ за необходимите количества и вид ваксина за следващата седмица;
- всички заповеди на МЗ са изпратени до всички указани в заповедите институции.

3.5.Съвместна дейност с други институции:

- *Работа с ОД на МВР-Плевен:*

През 2022г. е предоставяна информация за издадените от служители на отдел ПЕК документи във връзка с карантиниране на положителни и контактни на потвърдени случаи на COVID-19**.** Изпратени 46 писма до РУ в област Плевен и ОД на МВР-Плевен. Ежедневно е подавана информация от ОД на МВР-Плевен за бежанците пристигащи от Украйна и настанени на територията на област Плевен.

3.6.Дейности на Д НЗБ във връзка с пристигащи от Украйна бежанци:

Писмо на МЗ №16-00-31/15.03.2022г., относно приобщаване на децата от Украйна, търсещи закрила, чрез обучение в общински и държавни детски градини и училища на територията на РБ е изпратено до РУО, областен управител, кметове на общини, лечебните заведения на територията на областта, ОПЛ и ОД на МВР.

Във връзка с писмото е проведена среща с РУО и община Плевен, относно организацията по изготвяне на медицинската документация преди постъпване на украинските деца в детски/учебни заведения. Децата, чиито родители са подали заявление в РУО-Плевен за започване на училища и детски градини, се насочват към РЗИ-Плевен за преценка на имунизационния статус на детето, изследване на фецес в НРЛ „Ентеровируси“-София и избор на личен лекар. Изпратени 12 фекални проби. За изпратените от РУО и регионален координатор /лекар украинка/ 35 деца в отдел ПЕК има създадени досиета с данни за имунизационния статус. Децата са с редовен имунизационен статус за възрастта си. С помощта на координатора лицата са насочени и за избор на личен лекар.

4. Информационна осигуреност на дейността и работа с медиите.

През 2022г. продължиха традиционно поддържаните добри контакти с представителите на средствата за масова информация в областта чрез :

- своевременно предоставяне на актуална информация, засягаща проблемите на профилактиката и борбата със заразните болести;
- 1 участие на директор Д НЗБ в предаване на радио Плевен във връзка с пандемията от COVID-19;
- предоставяне на листовки на ОПЛ, разработени от РЗИ-Плевен: „Ваксинирай!

Защитавай!“, „Рубеола“„Морбили“ и „Грип“;

- предоставяне на информационни материали и листовки на медицинските специалисти от училища и на БЧК във връзка с отбелязването на националните антиспин кампании;

Голямо значение за ефективния епидемиологичен надзор в областта има и поддържаната непрекъсната връзка с експертите от Министерство на здравеопазването и НЦЗПБ. Ползотворни са взаимоотношенията и с всички ведомства и организации на територията на област Плевен, изпълняващи дейности свързани с надзора на заразните и паразитни болести. През отчетната година представител на Д НЗБ е взел участие в 8 заседания на Областната епизоотична комисия. Във връзка със съвместната ни дейност по контрола на лечебните заведения в областта, Д НЗБ е поддържала тясно сътрудничество със структурите на РЗОК, РЛК и БЗС. Непрекъсната е била връзката ни и с ОДБХ по отношение профилактиката и борбата със зоонозните инфекции.

5. Дейност на дирекцията по програми, планове и стратегии в областта на опазване на общественото здраве

5.1. Програма Превенция и контрол на ХИВ и СПИ /2021-2025г./.

За периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г. през Кабинета за анонимно и безплатно консултиране и изследване за СПИН са преминали 293 лица, срещу 107 за 2021г. По възрастови групи разпределението на посетителите на КАБКИС е както следва: < 19г.-12 лица, 20-24г.-24, 25-29г.-37, 30-39г.-80, 40-49г.-49 и над 50г.-91. Съотношението жени/мъже е 176/117. Основното рисково поведение при по-голяма част от лицата са сексуални контакти без презерватив - 230 лица, 4 лица с хомосексуални контакти и едно лице проституиращо. Други причини за изследване /професионална експозиция, татуировки пиърсинг и др./ са съобщили 221 лица. Изследваните лица посочват повече от един рисков момент. Информация за кабинета са получили по време на кампании 178 лица - 60.75 %. 35 лица от клиентите на КАБКИС са узнали за него от медии и интернет – 11.95%, 27 лица /9.22%/ - от приятели, 26 лица /8.87%/ - от ОПЛ или друг медицински специалист и едно лице - от промоционни материали. Следтестова консултация е проведена със 293 лица. При проведената акция по случай международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН са обхванати с консултиране и изследване 19 лица. По време на националната лятна АНТИСПИН кампания са изследвани 24 лица. Във връзка с 1 декември – Световен ден за борба срещу СПИН са предоставени услуги на 135 лица.

По споразумение между Министерството на здравеопазването и Министерство на правосъдието за изпълнение на съвместни дейности по превенция на ХИВ, СПИ, туберкулоза и вирусни хепатити са предоставени 125 бързи теста за изследване за ХИВ, като са изследвани 25 лица в МЛС-гр. Белене.

През 2022г. от Кризисен център за жени и деца в гр. Плевен са изследвани 5 лица за ХИВ.

Ежемесечно се изготвят справки за проведените изследвания за ХИВ и СПИ и резултатите от тях от всички лаборатории на територията на обл. Плевен. Изготвят се шестмесечни справки за усвояването на диагностикумите за ХИВ/СПИН, хепатит Б,С и СПИ, както и предоставяне на заявки за доставка на диагностикуми на базата на изготвен анализ на потребностите.

През отчетния период в отдел “Медицински изследвания” по Програмата е извършено изследване за ХИВ на 318 лица, от които: пациенти на диализно лечение – 93, бременни жени - 217 и 8 лица насочени за изследване от КПФ-Плевен.

5.2. Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2021-2025г.

През отчетния период продължи и работата по изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Република България за периода 2021-2025г. Установена е добра координация на работа между представителите на институциите и организациите, ангажирани с дейностите по изпълнение на Програмата. Отчита се периодично извършеното по оперативните цели: своевременна диагностика и лечение на

туберкулозата в област Плевен, анализ на своевременното и качествено извършване и пълно обхващане на подлежащите контингенти с имунизации и реимунизации срещу туберкулоза, анализиране на събраните и обобщени данни от бързите известия за болни с туберкулоза, на изготвените периодични справки и обхвата на контактните лица с Изонид, дейности по промоция на здравето.

През периода осигуряването с биопродукти за провеждане на имунизация и реимунизация срещу туберкулоза беше ритмично и в достатъчни количества. Изготвяни са тримесечни, шестмесечни, деветмесечни и годишни отчети и анализи за проведената имунопрофилактика в областта, както и за епидемичната обстановка по отношение на туберкулозата. През 2022г. е осъществяван постоянен контрол върху дейността на ОПЛ и лекарите от Клиниката по пневмология и фтизиатрия към УМБАЛ "Д-р Г. Странски" ЕАД, гр. Плевен, по отношение своевременното съобщаване, регистриране и хоспитализиране на всеки новооткрит туберкулозно болен с бацилоотделяне.

5.3. Национална програма за елиминация на морбили и рубеола 2019-2022г.

Със Заповед №РД-01-258/17.06.2022г. на Министъра на здравеопазването на РЗИ-Плевен е разпоредено изпълнение на дейности от Националната програма за елиминация на морбили и рубеола /2019-2022г./, приета с Решение № 741на Министерския съвет от 2018г.

Оперативната дейност на РЗИ-Плевен през 2022г. по Националната програма за елиминация на морбили и рубеола /2019-2022г./, е насочена към подобряване на достъпността и качеството на информацията, предназначена за професионалисти и общественост, по отношение на заболяванията, ползата и риска от имунизацията срещу морбили и рубеола.

По т.6.1. от заповедта - разработване, издаване и разпространение на листовки, стикери, значки и клипове, с цел популяризиране ползите от имунизация, РЗИ-Плевен е разработила, издала и разпространява 3 брошури: „Морбили", „Рубеола" и „Ваксинирай! Защитавай!". Информационните материали са раздадени на 19 ОПЛ, обслужващи населени места с преобладаващо ромско население и на ОПЛ с преобладаващ брой деца в пациентската им листа.

По т.6.3. от заповедта - провеждане на семинари за медицински специалисти, в т. ч. ОПЛ и здравни медиатори в рисковите региони, РЗИ-Плевен нае зала за провеждане на семинара, с цел да се представи на участниците Националната програма за елиминация на морбили и рубеола, като се постави акцент върху:

- Алгоритъм за действие за ранно оповестяване и незабавно епидемиологично проучване на всеки възможен случай на морбили/рубеола в условията на елиминация.
- Процедура за незабавно епидемиологично проучване и задължително лабораторно потвърждаване на всеки взрив.

Семинара се проведе със следния дневен ред:

- Цели и дейности по Национална програма за елиминация на морбили и рубеола. Предизвикателства пред елиминацията на морбили;
- Значение на морбили и рубеола – епидемиология, клинична картина и профилактика чрез имунизация, необходимост от спешно увеличаване на имунизационния обхват с двете дози ваксина до и над 95%;
- Развитие на имунизационната програма в България и отражението и върху епидемиологичната характеристика на морбили и рубеола;
- Развитие на епидемиологичния надзор на морбили и рубеола в Република България;
- Дискусия.

Издадените от РЗИ информационни материали бяха раздадени на всички присъстващи на срещата.

5.4. Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022г.

През 2022г. дейността по плана за грип и ОРЗ бе в съответствие с Националния план на РБ за готовност за грипна пандемия, следвайки две основни цели:

- адекватна организация и действия при възникване на епидемична обстановка от грип;
- подобряване системата за надзор и контрол на сезонните грипни епидемии.

Актуализирани са съставът на Областния оперативен щаб и комплексният план за борба с грип и ОРЗ.

През 2022г. продължи работата с интернет базираната информационна система за събиране и анализ на данни и разпространение на статистическа информация относно заболяемостта от грип и ОРЗ. Със заповед на директора на РЗИ, са определени 5 лечебни заведения за извънболнична помощ в гр. Плевен, включени в системата за целогодишно сентинелно наблюдение. Чрез събраната информация от избраните лечебни заведения, РЗИ - Плевен подава ежедневна /седмична/ информация за заболелите от грип и ОРЗ.

През 2022г. в област Плевен противогрипна имунизация срещу сезонен грип от ОПЛ е проведена на 11 825 лица /111 532 са имунизирани по Национална програма и 293 със закупена ваксина от пациентите /, срещу 11 052 за 2021г.-10 892 по Национална програма и 160 със закупена ваксина от пациентите. В имунизационния кабинет на РЗИ-Плевен, с ваксина закупена от клиенти на кабинета са имунизирани 13 лица срещу 14 за 2021г.

Със Заповеди №№РД-01-254/17.06.2022г. и РД-01-261/17.06.2022г. на Министъра на здравеопазването, на РЗИ-Плевен е разпоредено изпълнение на дейностите за 2022г. по Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022г., приета с Решение № 6 на Министерския съвет от 2019г.

С приемане на Национална програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип се цели да се намали заболяемостта, усложненията и смъртността от сезонен грип чрез повишаване на имунизационния обхват при възрастни на и над 65 г. възраст, както и да се повиши информираността на населението за риска от грип и свързаните с него усложнения и начините за предпазване.

Оперативната дейност на РЗИ-Плевен през 2022г. по Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022г, е насочена към повишаване нивото на информираност на населението, с насоченост и към целевата група и изпълнителите на програмата, за значимостта и възможностите за профилактика чрез имунизация.

Основни дейности на РЗИ-Плевен по Заповед № РД-01-261/17.06.2022г.

РЗИ-Плевен организира провеждането на форум на тема „Профилактика на сезонния грип“. Форумът е проведен двукратно. В гр. Луковит на 29/30.10.2022г. с 45 участника /изпълнители по програмата ОПЛ и медицински сестри и лектор от катедра епидемиология към МУ-Плевен/. Проведеният на 12/13.11.2022г. форум в гр. Троян е с 20 участника. Предостави се информация за характеристиката на грипните вируси, циркулиращите щамове през последния грипен сезон и ваксините като основно средство за профилактика. Наблюдаваната намалена заболяемост от грип и ОРЗ е свързана с въведените противоепидемични мерки срещу COVID-19, идентични с профилактичните мерки при грип. Всички присъстващи на форумите са получили информационни материали и сертификати за участие .

Основни дейности на РЗИ-Плевен по Заповед № РД-01-254/17.06.2022г.

- провеждане на среща с медиите за информиране за дейностите по програмата:

РЗИ-Плевен нае зала за провеждане на пресконференция с регионалните медии. Присъстващите бяха запознати с целите и дейностите по изпълнение на Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип 2019-2022г. Отново е насочено вниманието към целевата група – лица на и над 65г., поради високия риск от усложнения, хоспитализации и смъртност с нарастване на възрастта и наличието на хронични заболявания. Целта е достигане на имунизационен обхват 25% от целевата група през 2022г. Държавната национална политика се осъществява от общопрактикуващите лекари, които препоръчват, изписват, поставят, регистрират и отчитат приложените противогрипни ваксини. Усановено е, че тежкото протичане и усложнения намаляват до 60%, а смъртните случаи с 80% след приложена ваксина.

- провеждане на семинар за обучение на медицински специалисти изпълнители по

програмата по въпросите на грипа и необходимостта от профилактика чрез имунизация:

РЗИ-Плевен нае зала за провеждане на семинар за обучение на медицинските специалисти, изпълнители по програмата. Същите бяха запознати със значението на проблема – грипните епидемии и големите разходи за домашно и болнично лечение, както и допълнителното натоварване на цялата здравна система в условията на COVID пандемия.

5.5. Националната програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022-2025г.

Повсеместното разпространение и високата заболяемост на детското население обуславят значимостта на проблема в национален и глобален мащаб. РВ /ротавирусите/ са най-честата причина за тежък остър гастроентерит при кърмачета и деца в ранна възраст. Епидемиологичните особености на РВ са предпоставка за голямата честота на инфекцията и лесното и предаване:

- висока издръжливост във външна среда;
- отделяне в огромни количества с фецес и повръщане;
- много ниска инфектираща доза;
- безсимптомно носителство до 30-40% от контактни по-големи деца и възрастни.

За област Плевен през 2020 и 2021години се наблюдава намаляване на заболяемостта от ротавирусен гастроентерит. Съответно за 2020г. - 11 сл., от които 10 хоспитализирани и за 2021г. - 3сл. – хоспитализирани.

Отчита се значително увеличаване на регистрираните случаи за изтеклото деветмесечие на 2022г.- 36 сл. Най-вероятната причина за повишената заболяемост е отпадането на противоепидемичните мерки срещу COVID-19, по-голяма възможност за контакт и възможност за диагностика.

Въпреки че, програмата е приета с решение на МС/07.2022г., отчитайки високия риск и тежеста на заболяването при деца от 6-24м., медицинските специалисти продължават работа с млади семейства и профилактика на новородени с ваксина срещу ротавирус. За деветмесечието на 2022г. са поставени:

- Ротарикс – 1 прием - 421 ваксини, 2 прием - 389;
- Ротатек – 1 прием – 209 ваксини, 2 прием – 193, 3 прием – 153;

Необходимо е: повишаване нивото на информираност на медицинските специалисти и родителите на новородените за значението на РГЕ; постигане високо ниво на ваксинално покритие на основната целева група; намаляване на общата заболяемост от РГЕ, вкл. тежките му форми, налагащи хоспитализации.

5.6. Изпълнението на дейностите за 2022г. по приоритет „Здравеопазване“ от Националния план за действие за периода 2022-2023г. към Националната стратегия на РБ за равенство, приобщаване и участие на ромите /2021-2030/

Със Заповед №РД-01-355/27.07.2022г. на министъра на здравеопазването, във връзка с изпълнението на дейностите за 2022г. по приоритет „Здравеопазване“ от Националния план за действие за периода 2022-2023г. към Националната стратегия на РБ за равенство, приобщаване и участие на ромите /2021-2030/ е предоставен безвъзмездно до 20.11.2022г. на РЗИ – Плевен, мобилен кабинет за обща практика /Мерцедес спринтер/ с регистрационен номер СА4019 ВТ. По силата на заповедта мобилната единица следва да се използва за извършване на задължителни имунизации на деца до 18г., за които няма данни за проведени имунизации, имунизационната схема за възрастта е непълна, нямат избран личен лекар и/или нямат постоянна адресна регистрация.

Информацията за децата с нередовни за възрастта си имунизации в област Плевен е събрана от протоколите за проверки на проведените имунизации от ОПЛ и тримесечните сведения на личните лекари за извършените имунизации. Установи се, че с нередовни имунизации са 316 лица във възрастта от 0 до 18 г. в населени места с преобладаващо ромско население. В резултат на обвързването на задължителните имунизации с получаването на социални помощи няма деца неизбрали личен лекар, няма и данни за заселване на

мигриращи семейства с деца в областта.

На сайта на РЗИ – Плевен е качена покана за избор на лечебно заведение, с което РЗИ да сключи договор за провеждането на имунизациите, съгласно изискванията на Наредба №15/2005г. за имунизациите в Република България. В РЗИ – Плевен постъпиха четири оферти от ОПЛ в област Плевен, обслужващи 11 населени места с преобладаващо ромско население.

Имунизационните екипи на четирите ОПЛ извършиха 176 имунизации/реимунизации на 132 лица /33 лица са обхванати с по две ваксини и 10 лица са с по три ваксини.

Имунизираните лица са във възрастта от 0 до 18г. и са с непълен имунизационен статус.

Необходимото количество биопродукти е предоставени от РЗИ – Плевен при спазване на хладилната верига. Проведените имунизации и реимунизации са регистрирани в имунизационни журнали и амбулаторни листове.

6. Надзор и контрол на инфекциите, свързани с медицинското обслужване/ИСМО/.

Общата заболяемост от ИСМО за 2022г. е 1,22 на 100 изписани болни и е по-ниска от 2021г. - 1,48%. През 2021г. с тримесечните сведения “3”-05А са регистрирани и отчетени 1294 случая на ИСМО срещу 1384 за 2021г. За сравнение общата заболяемост от инфекции, свързани с медицинското обслужване за страната е 0,78%.

През 2022г. относителният дял на болните лекувани с антибиотици спрямо изписаните е намален - 43,91%, срещу 47,52% за 2021г. Относителният дял на лекуваните с антибиотик хоспитализирани пациенти в област Плевен е по-голям от относителният дял на хоспитализираните пациенти с антибиотична терапия в страната – 38,29%.

Основен дял в структурата на ИСМО имат - инфекции на пикочните пътища – 282 сл. /21,79%/; инфекции на хирургичното място – 253 сл. /19,55%/; инфекции на долни дихателни пътища, различни от пневмония – 224 сл. /17,31%/ и т.н.

В етиологичната структура на ИСМО в област Плевен през 2022г. е запазена тенденцията относно най-често изолираните причинители: Ентерококус фекалис, Клебсиела пневмоние, Ацинетобактер Баумани и Ешерихия коли.

През 2022г. е увеличен делът на микробиологично неизследваните. Делът на микробиологично недоказаните инфекции през отчетната година е намален.

Във връзка с изискванията на т. 6.5. на Раздел IV от Медицински стандарт „Превенция и контрол на вътреболничните инфекции“ в лечебните заведения за болнична помощ на територията на област Плевен за 2022г. не са регистрирани случаи на нараняване с остри предмети.

7. Отчет за дейността на отдел Медицински изследвания.

През отчетния период по клинико-диагностични и епидемиологични показатели в отдел МИ са изработени 17 461 изследвания с 144 положителни резултата, при 18 250 изследвания с 225 положителни резултата за същия период на 2021г. От тях като платени услуги на физически и юридически лица са изработени 437 изследвания на стойност 1592.00лв, при 564 изследвания на стойност 2072.00лв за същия период на 2021г. Изпълняват се указанията на МЗ за набиране на проби за диагностика на COVID-19, във връзка с което се изготвя ежемесечен график. Отделът участва в 6 цикъла на Националната система за външен контрол на лабораторната диагностика. Получени са необходимите 6 сертификата.

Период / **изследвания**	**2022**		**2021**	
	Брой изследвания	Брой положителни	Брой изследвания	**Брой положителни**
ВИ	2254	102	3933	**186**
МИ	6101	25	2426	**10**
ПИ	9106	17	11891	**29**
Общо	**17461**	**144**	**18250**	**225**

От тях платени изследвания:

Период изследвания	2022		2021	
	Брой изследвания	Стойност лв	Брой изследвания	**Стойност лвм**
ВИ	0	0	0	**0**
МИ	260	943	342	**1258**
ПИ	177	649	222	**814**
Общо	**437**	**1592**	**564**	**2072**

Вирусологични изследвания - през отчетния период са изработени 2 254 изследвания с 102 положителни резултата, при 3 933 изследвания с 186 положителни резултата за същия период на 2021г. Продължава работата по компонентите на Националната програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ. Изпълняват се указанията на МЗ за профилактични изследвания за ХИВ и СПИ на бременни, персонал и пациенти от хемодиализните центрове, както и на медицински специалисти изложени на риск, а също изследване за ХИВ на пациенти, насочени от лечебни заведения за диагностика и лечение на туберкулоза. Продължава набирането на носогърлени смивове от пациенти с диагноза грип и ОРЗ. Извършва се диагностика на COVID-19 с бързи тестове.

Паразитологични изследвания - през отчетния период при план 10 350 изследвания са изработени 9106 изследвания с 17 положителни резултата, при 11 891 изследвания с 29 положителни резултата за същия период на 2021г. От тях като платени услуги са 177 изследвания на стойност 649.00лв, при 222 изследвания на стойност 814.00лв за същия период на 2021г.

Микробиологични изследвания - през отчетния период са изработени 6101 изследвания с 25 положителни резултата, при 2426 изследвания с 10 положителни резултата за същия период на 2021г. От тях като платени услуги са 260 изследвания на стойност 943.00лв, при 342 изследвания на стойност 1258.00лв за същия период на 2021г.

По плана на отдел ПЕК по ВБИ /972 проби/ са изработени 1361 проби с 9 резултата неотговарящи на Медицински стандарт по ВБИ, утвърден с Наредба №3/2013г. на МЗ.

ЕПИДЕМИОЛОГИЧЕН АНАЛИЗ НА ОСТРАТА ЗАРАЗНА ЗАБОЛЯЕМОСТ В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2022г.

Обща заболяемост.

През 2022г. общата заразна заболяемост за област Плевен е 7218.13%ооо /16479сл./, срещу 7161.22%ооо /16717сл./ за 2021г. Посочената заболяемост е в резултат на регистрираната висока заболяемост от дихателни инфекции 7109.94%ооо /16232сл./, срещу 7102.53%ооо /16580сл./. Най-разпространено заразно заболяване и през 2022г. е COVID-19 /6668.86%ооо - 15225сл./ от всички ОЗБ.

С най-висока заразна заболяемост в областта са общините:

- Плевен -9920.18%ооо /9247 сл./;
- Белене - 8702.39%ооо /674 сл./;
- Гулянци – 6064.07%ооо /583 сл/.

С най-ниска заразна заболяемост са общините:

- Пордим – 4261.21%ооо /231 сл./;
- Д. Дъбник – 4485.08 %ооо / 466 сл./ ;
- Ч. бряг – 4661.60%ооо /1091 сл./.

През 2022г. в област Плевен са регистрирани пет взрива – три от COVID-19 инфекция, един сепсис с причинител Клебсиела пневмоние и един гноен ендофталмит с причинител псевдомонас аеругиноза.

Анализ на основните епидемиологични показатели при отделните инфекции:

1. Чревни инфекции

През 2022г. в област Плевен се наблюдава значително повишаване на регистрираните

случаи на чревни инфекции - 195 сл /заболяемост 85.41%ооо/, срещу 51 случая /заболяемост 21.85%ооо / за 2021г. В структурата на чревните инфекции отново с най-висок относителен дял са ентероколитите – 67.17% срещу 80.39% за 2021г, следван от ротавирусен гастроентерит с относителен дял съответно 23,6% и салмонелоза - 7.7%. С по-висока от средната за областта заболяемост от чревни инфекции са общини:

- Д. Дъбник – 125.12%ооо /13 сл./;
- Плевен – 111.93%ооо /127 сл./;
- Пордим - 110.68%ооо /6 сл./;
- Искър – 87. 45%ооо /5 сл./;

Салмонелоза

През 2022г. са регистрирани 15 заболявания /6,57%ооо /, срещу 7 случая /3,00%ооо / за 2021г. Относителният дял на салмонелозата, спрямо всички чревни инфекции е 7.7% срещу 13.73% за 2021г. Салмонелоза е регистрирана в пет общини, като най-много са случаите в община Плевен – 9.69%ооо /11 сл/ и по един случай в общините Гулянци 10.40%ооо, Кнежа - 8.57%ооо, Левски – 6.10%ооо и Червен бряг -4.27%ооо. Най- засегната е възрастовата група 1-4г. - 4 случаи, следвана от 0г. и 15-19г. – по 3 сл. По пол лицата се разпределят на 11 сл. мъже и 4 сл. жени. При 7 от заболелите етиологичен причинител е S. enteritidis, при 1 - S. typhimurium а останалите 7 случаи са типизирани до група /4 – гр.В и 3– гр.С /. През 2022г е установен и един заразоносител на салмонелоза гр. Д на жена без оплаквания, изследвана по повод започване на работа.

Дизентерия

През 2022г. има регистриран 1 случай /0.44%ооо /. През 2021г. не са регистрирани случаи на дизентерия. Заболява дете на 8г., с етиологичен причинител Sh.flexneri

Колиентерит

В област Плевен е диагностициран един случай на колиентерит за 2022г., като за сравнение през 2021г. няма установени такива. Заболява дете на 3г., непосещаващо детско заведение, с етиологичен причинител E. Coli O114.

Ентероколит

Заболяемостта от ентероколит в областта за 2022г. е значително по – висока спрямо 2021г. – 57.38%ооо /131 сл./, срещу 17.56%ооо /41 сл./. Заболявания от ентероколит се регистрират във всички общини на област Плевен. Със заболяемост над средната за областта е община: Д. Дъбник – 105.87%ооо /11 сл./, Пордим – 73.79%ооо /4 сл./ и общ. Плевен. - 72.27%ооо /82 сл./. Най-засегната е възрастта от 1-4 г. – 41 сл., следвана от възр. гр. 0 –20 сл. и 5-9г. – 15 сл. От всички 131 заболели, 73 са мъже – 55.7% и 58 жени – 44.3%.

Ротавирусен гастроентерит

През 2022г. значително са повишени регистрираните потвърдени 46 случаи на ротавирусен гастроентерит /заболяемост 20.15%ооо /, срещу 3 случаи /1.29%ооо/ за 2021г. Засегнати са всички общини, с изкл. на общ. Белене. Най - засегната е възрастовата група-1-4г.- 24 сл., следвана от възрастова група 0–12 сл. Разпределението по пол е 26 мъже /56.5%/ и 20 жени /43.5%/. Заболелите са хоспитализирани в Клиника по инфекциозни болести и Детска клиника на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ ЕАД-Плевен, като диагнозата е лабораторно потвърдена в микробиологичната лаборатория на болницата.

Йерсиниоза

През 2022г. е диагностициран 1 сл. на заболяването при дете на 1 г., непосещаващо детско заведение. През 2021г. няма регистрирани случаи.

Листериоза

За 2022г., както и за 2021г. няма регистрирани случаи.

2. Остри вирусни хепатити

През 2022г. регистрираната заболяемост от остри вирусни хепатити 4.82%ооо /11 сл./ е значително по-ниска от тази през 2021г.- 21.85%ооо /51 сл./. В структурата на тази група инфекции с по-висок относителен дял е вирусен хепатит тип В – 7 сл. /63.6%/, следван от вирусен хепатит тип Е – 4 заболели /36.4%/. В структурата на общата инфекциозна

заболяемост, групата на вирусните хепатити е с относителен дял 0.07%. Разпределението по пол е 6 мъже /54,6%/ и 5 жени /45,4%/.

Остър вирусен хепатит тип А

През 2022г. няма регистрирани случаи на ОВХ тип А. За сравнение през 2021г. заболяемостта от ОВХ тип А е 19.28%ооо /45 случая/.

Остър вирусен хепатит тип В

Заболяемостта през 2022г. от ОВХ тип В 3.07%ооо /7 сл./ се запазва, като през 2021г. е 2.57%ооо /6 сл./. По възрастовите групи случаите са разпределени както следва: по 2 случая 35-39г. и 65+, по 1 сл. във възрастови гупи 55-59г., 30-34г. и 15-19г. Откритите носители на HBsAg за 2022 г. са 33 , срещу 54 през 2020г. От регистрираните 7 лица, всички са хоспитализирани за болнично лечение, като едно от тях е починало – жена на 39г.

Остър вирусен хепатит тип С

През 2021г. и 2022г. няма регистрирани случаи.

Остър вирусен хепатит тип Е

През 2022г. са диагностицирани 4 случаи на ОВХ тип Е /1.75%ооо /, като за 2021г. няма регистрирани случаи.

Остър вирусен хепатит неопределен тип

За посочения период няма регистрирани случаи.

3. Дихателни инфекции.

Регистрирани са 16232 заболявания /7109.94%ооо/, срещу 16580 заболявания /7102.53%ооо / за 2021г. Относителният дял на въздушно-капковите инфекции е 98.5% от общия брой регистрирани заразни заболявания. Структурното разпределение на дихателните инфекции е следното: коронавирус – 93.8% /15225 сл./, варицела – 6% /970 сл./, туберкулоза – 0.14% /23 сл./ и скарлатина – 0.09% /14 сл./.

С най- висока заболяемост е община Плевен – 9064.55%ооо /10285 сл./. С най-ниска заболяемост от дихателни инфекции е община Пордим -4113.63%ооо /223сл./.

Коронавирус

През 2022г. са регистрирани 15225 случая със заболяемост 6668.86%ооо, срещу 16258 случая със заболяемост 6964.59%ооо през 2021г. Заболяването отново обуславя високия дял на дихателните инфекции към общата заболяемост. Засегнати са всички общини, като най-висока е заболяемостта в община Белене – 8534.54%ооо /661 сл./, следвана от община Плевен - 8371.82%ооо /9499 сл./. През отчетния период са регистрирани три взрива от коронавирус и много семейни огнища. В резултат на дифузното разпространение на заболяването е затруднено проследяването на епидемичната връзка и локализирането на взривовете.

Варицела

Регистрираната заболяемост от варицела през 2022г. – 424.88%ооо /970 сл./ е значително по-висока от тази през 2021г. - 125,09%ооо /292 сл/. От заболяването са засегнати всички общини на област Плевен. Във възрастовата структура на заболелите с най-голям относителен дял са децата във възрастовата група от 1-4г - 437 сл. /45.05%/, следвана от 5-9г. – 38.45% /373 сл./ и 10-14г. – 5.98% /58 сл./. От прекаралите варицела, 50.82% /493 сл./ са мъже и 49.18% /477 сл./ - жени. През 2022г. не са съобщени усложнения след заболяване от варицела.

Скарлатина

През 2022г. регистрираната в област Плевен заболяемост от скарлатина е незначително по-висока в сравнение с тази през 2021г. Регистрирани са 14 заболявания /6.13%ооо/, срещу 4 случая /1.71%ооо/ за 2021г. От 11 общини на област Плевен от скарлатина са засегнати 5. С най-висока заболяемост е община Пордим - 36.89%ооо /2 сл./. Обичайно за скарлатината, като въздушно-капкова инфекция без масова имунопрофилактика е, че най-засегнати са децата от възрастови групи 5-9г. – 8 сл. и 1-4г. – 6 сл. При възникване на случай на скарлатина в детско заведение своевременно е организирано изследване за β хемолитичен стрептокок на контактните деца в групата. Изследвани са 102 контактни лица, като няма деца с положителен резултат.

Коклюш

През 2022г. няма регистриран случай на коклюш, както и през 2021г.

Туберкулоза

През 2022г. в област Плевен са регистрирани 23 случая на туберкулоза /10.07%ооо /, като нивото на заболяемост се запазва както през 2021г. - 26 /11.14%ооо/. Най-висока е заболяемостта в община Гулянци –31.20%ооо /3 случая/, следвана от общини Белене - 25.82%ооо /2 сл./ и Пордим – 18.45%ооо /1 сл./. Не са регистрирани случаи на туберкулоза в общините Долна Митрополия и Долни Дъбник.

От заболяването не са засегнати децата от 0-4г. Най засегнати са възрастовите групи 45-49г. и 60-64г. – по 4 сл., следвани от възрастта 30-34г. и 55-59г. – по 3 сл. По пол са засегнати мъжете – 86.96% /20 сл./ към 13.04% /3 сл./ - жени. От всички 49 контактни на туберкулозно болни лица /първи кръг - 40, втори кръг – 17 и трети кръг – 2/ с кожен туберкулинов тест са обхванати 49 лица, с рентгенография – 49, на 3 лица е изследвана храчка, с изонид са профилактирани 34 лица и са открити 5 лица с ЛТИ и 4 – суспектни за туберкулоза.

4. Невроинфекции

През 2022г. са регистрирани 10 /4.38%ооо/ невроинфекции, срещу 8 /3.43%ооо/ за 2021г. Невроинфекциите са 0.06% от всички регистрирани заразни заболявания.

Вирусни менингити и менингоенцефалити

През 2022г. е регистриран 1 случай /0,44%ооо/, както и през 2021г. – 0,43%ооо. Заболялата е жена на 43г.

Бактериални менингити и менингоенцефалити

През 2022г. в област Плевен са регистрирани 4 сл. /1,75%ооо/ на бактериални менингити – други. За спавнение през 2021г. няма регистрирани случаи.

Менингококова болест/Менингококов менингит и сепсис/

През 2022г. няма регистрирани случаи, както и през 2021г.

Остра вяла парализа

През 2022г. заболяемостта от ОВП е 2.19%ооо /5 сл./, срещу 3.00%ооо / 7 сл. / за 2021г. Регистрираните случаи са с диагноза Парезис нерви фациалис. Проучени са и 14 случая от др. области. Всички регистрирани случаи са съобщени в уеб-базираната система за надзор на ОВП с форма 2 и карта за епидемиологично проучване. Спазени са всички изисквания по набиране, съхранение и транспортиране на фекалните проби до НРЛЕ-София. Извършен е контролен преглед след 60-я ден от началото на парализата на всички случаи. При извършения от отдел ПЕК активен ежемесечен епидемиологичен надзор /24 проверки/ в Клиника по педиатрия и Клиника по инфекциозни болести на УМБАЛ”Д-р Г.Странски” ЕАД-Плевен, не са констатирани пропуски по регистрацията и съобщаването на случаи на ОВП.

5. Трансмисивни инфекции

От групата на трансмисивните инфекции през 2022г. в област Плевен са регистрирани 2 случая /0.88%ооо /, срещу 1 случая /0.43%ооо / за 2021г.

Лаймска борелиоза

Няма потвърдени случаи на заболяването през 2022г. За 2021г. е потвърден 1 случай /0,43%ооо /.

Марсилска треска

Потвърдени са 2 случая /0,88%ооо / на марсилска треска през 2022г. Заболяват мъж във възрастова група 25-29г. и жена – 45-49г. Лицата са хоспитализирани.

През 2021 няма регистрирани случаи.

6. Покривни инфекции

Бяс

През 2022 г. в област Плевен не са регистрирани случаи на бяс при животни. В седемте противобесни кабинета на областта постекспозиционна профилактика е проведена на 202 лица, ухапани от съмнителни за бяс животни, срещу 207 през 2021г. Преобладават ухапванията от кучета - 190 или 94.06 %. За имунизиране на пострадалите са използвани 792 дози ваксина, срещу 779 за 2021г.

7. Зоонози с множествен механизъм на предаване

Лептоспироза

През 2022г. в област Плевен няма регистрирани случаи, както и за 2021г.

Ку-треска

През 2022г. в област Плевен е регистриран 1 потвърден случай /0.44%ooo/ на жена от гр. Искър във възрастова група 65+., като за 2021г. няма случаи. Жената е купувала мляко от лице от гр. Искър, което отглежда крави и овце. При извършеното епидемиологично проучване са изследвани 6 лица от домакинството на това лице, като 2 лица са положителни, 3 лица са преболедували. Лицата с потвърден случай на Ку-треска са насочени за консултация и лечение с инфекционист. В НЦЗПБ са изпратени за изследване и повторни проби от положителните 2 лица и от ветеринаря в гр. Искър. Двете лица са излекувани, а ветеринаря е преболедувал Ку- треска

Бруцелоза и Антракс

През 2022г. в област Плевен няма регистрирани случаи, както и за 2021г.

8. Грип и ОРЗ

През 2022г. заболяемостта от грип и ОРЗ в област Плевен не достигна епидемични стойности и не беше обявена грипна епидемия.

9. ХИВ/СПИН и СПИ

ХИВ/СПИН

През 2022г. броят на регистрираните случаи с ХИВ/СПИН в област Плевен е 7 сл. /3.07%ooo/, срещу 2 сл. /0.86%ooo/ за 2021г. По пол заболелите са 5 мъже и 2 жени. По възрастови групи разпределението на случаите е както следва: 40-44г.-3 сл., 35-39г.-2 сл. и по 1 сл. във възрастовите групи 30-34г. и 45-49г. С най-висока заболяемост от трите засегнати общини е община Д. Дъбник-9.62%ooo /1сл./, следвана от общ. Червен бряг - 8.55%ooo /2 сл./ и общ. Плевен- 3.53%ooo /4 сл/.

Сифилис

Заболяемостта от сифилис през 2022г. се запазва на ниво от 2021г., 8.32%ooo /19 сл./ срещу 9.42%ooo /22 сл/. Засегнати са 6 от 11 общини в област Плевен. По пол заболелите са 13 мъже /68.42%/ и 6 жени /31.58%/. Най-засегната е възрастовата група 30-34г. - 6 сл /31.58%/. През 2022г. няма регистриран случай на вроден сифилис, както и през 2021г.

Гонорея

През 2022г. е потвърден 1 сл. /0.44%ooo/ във възрастова група 25-29г., като през 2021г. няма регистрирани случаи.

Хламидийна инфекция

През 2022г., както и през 2021г. не са съобщени случаи на хламидийна инфекция в област Плевен.

10.Паразитози

През отчетния период от групата на паразитозите е регистрирани 1 сл. /0.44%ooo/, срещу 2 сл. /0.86%ooo/ през 2021г.

Малария

През отчетния период няма регистрирани случаи в сравнение с 2021г. - 1сл. /0.43%ooo/.

Ехинококоза

През 2022г. е регистриран 1 потвърден сл. на ехинокок на черен дроб /0.44%ooo/, както и през 2021г. Заболялото лице е от община Червен бряг, във възрастова група 15-19г.

ДЕЙНОСТ НА ДИРЕКЦИЯ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“

Основните задачи, стоящи пред дирекцията през 2022 год. бяха:

- извършване на лабораторни изследвания с цел обективизиране дейността на РЗИ във връзка с мониторинга и оценката на безопасност върху продуктите и стоките на пазара, имащи отношение за здравето на населението;
- извършване на мониторинг факторите на жизнената среда;

- осигуряване високо качество на извършваната лабораторна дейност чрез спазване и поддържане изискванията на Системата по качество, съгласно БДС EN ISO/IEC 17020 и БДС EN ISO/IEC 17025.

Дирекция ЛИ е специализирана администрация в структурата на инспекцията, която извършва физикохимични и санитарно-микробиологични изследвания на води, храни, козметични продукти, биоциди, дезинфекционни препарати, смивове и отривки, както и физични параметри на средата /микроклимат, осветление, шум, нейонизиращи лъчения/.

В съответствие с изискванията на Закона за държавния служител е извършена ежегодна атестация на всички служители при спазване на Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация.

Дирекция ЛИ работи по комплексен годишен план, който е част от плана на РЗИ. Организацията на дейността в Д ЛИ се извършва по процедури, регламентирани в Системата по качество. Разпределението на лабораторната работа между сътрудниците на дирекцията се извършва по начин позволяващ бърз и точен контрол във всички етапи на изследванията.

В дирекцията са обособени две структури, които имат самостоятелно изградени Системи за управление на качеството и са обект на акредитация от ИА "БСА":

- *Лабораторен изпитвателен комплекс, който включва лабораториите за анализ на води, храни, козметични продукти, смивове и отривки с валиден Сертификат съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018 рег. № 247ЛИ от 09.02.2022 г. и със срок на валидност до 09.02.2026г.;*
- *Орган за контрол от вид А, в чийто обхват са включени измервания на параметри на работна среда: физични фактори /микроклимат, осветление и шум/, с валиден Сертификат съгласно БДС EN ISO/IEC 17020:2012 № 185ОКА от 04.05.2022г. и със срок на валидност до 04.05.2026г.*

От 25.01.2022г. до 27.01.2022г. бе проведена оценка на място за преакредитация на ОК А от екип на ИА БСА за съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IEC 17020:2012. ОК А получи висока оценка за качеството на извършваната дейност и спазване изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17020:2012. Оценката приключи без несъответствия.

За повишаване квалификацията и компетентността на специалистите от Д ЛИ през 2022г. са проведени 6 външни обучения за оценка на характеристиките на аналитичните методи за изпитване, нови методи за изпитване, за работа с нови технически средства. Служителите в Д"ЛИ" преминаха и 2 обучения на ИПА - „Киберхигиена при използване на ел. поща" и „Кодекс за поведение на служителите - функции и основни акценти ". Проведени са 4 вътрешни обучения във връзка с работа с нови технически средства, нови методи за изпитване, както и нови документи от СУ на ЛИК и ОК А. Всички обучения се извършват съгласно предварително изготвена План – програма за обучение на персонала.

През изтеклия период е изпълнена мониторинговата програма за надзор и мониторинг на персонала. Анализът от проведения мониторинг показа, че служителите изпълняват компетентно своите задължения, познават в дълбочина методиките за работа, не допускат пропуски при извършване на лабораторните дейности. Не са констатирани нарушения при изпълнение на методите за изпитване, което дава основание да се направи заключение, че проведените обучения са ефикасни. Персоналът има необходимите умения за коректно изпълнение на поставените задачи.

През изминалата 2022г специалисти от Лабораторен изпитвателен комплекс към Д„ЛИ" взеха участие в едно изпитване за пригодност, съгласно изискванията на БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и процедура BAS QR 18 за политиката на ИА БСА относно междулабораторни сравнения и изпитвания за пригодност. Изпитването за пригодност е организирано от оторизиран провайдър - „Интерпроджект" ЕООД.

- Лаборатория „Води" – Технически проект № IP-189/2022 "Междулабораторно сравнение - продукт "Вода от плувни басейни" – показатели: pH, окисляемост, амоняк, нитрати, нитрити, желязо, манган.
- Лаборатория „Санитарна микробиология" – Технически проект № IP-189/2022 "Междулабораторно сравнение - продукт "Вода от плувни басейни" – показател:

стафилококус ауреус

Резултатите от междулабораторното сравнение са отлични, което е атестация за качеството на извършваната лабораторна дейност на акредитирания Лабораторен изпитвателен комплекс към дирекция „Лабораторни изследвания“.

Материално - техническата база на Д „ЛИ“ е добра и осигурява качествено изпълнение на лабораторните изпитвания и измервания. Лабораторните помещения са достатъчно на брой, климатизирани съгласно изискванията и осигуряват необходимите условия за работа. Дирекция „ЛИ“ разполага с всички необходими технически средства за да извършва правилно лабораторните си дейности. Манипулирането с техническите средства, използването и поддържането им се извършва по процедури и работни инструкции, като се осигурява правилното им функциониране и предпазване от замърсяване или влошаване на характеристиките им. Извършва се текуща профилактика на всички инсталации. Състоянието на хигиената е добро и се поддържа ежедневно съобразно специфичните изисквания на всяка лаборатория.

Всички технически средства за изпитване и измерване са проверени и калибрирани от органите на НЦМ или акредитирани лаборатории за калибриране по предварително изготвена план – програма. За да се поддържа доверието в характеристиките на техническите средства специалистите от дирекцията извършват междинни проверки, съгласно утвърдена процедура.

Техническите средства в дирекция ЛИ са в добро експлоатационно състояние. Всички средства за изпитване и измерване са проверени и калибрирани от органите на НЦМ, акредитирани лаборатории за калибриране и/или чрез вътрешно калибриране от специалисти на ЛИК по предварително изготвена план – програма за калибриране. През 2022г. главните експерти от дирекцията извършиха вътрешно калибриране на всички високотехнологични апарати – атомно-абсорбционен спектрометър, система за високоефективна течна хроматография, на двете системи за газова хроматография, масспектрометър с индуктивно свързана плазма, течно хроматографска система с масселективен детектор /троен квадрупол/ и спектрофотометрите за всички показатели от акредитирания обхват на ЛИК. Издадени са сертификати от вътрешно калибриране на всички технически средства.

РЗИ – Плевен е една от шестте инспекции в системата на МЗ, които са оборудвани със съвременни и високотехнологични апарати: Система за високоефективна течна хроматография, Атомно – абсорбционен спектрометър, Система за газова хроматография, Масспектометър с индуктивно свързана плазма, Течно хроматографска система с масселективен детектор /троен квадрупол/ – LC/MS/MS, Йон-хроматографска система. С тях се извършва мониторинг на безопасността на питейни води за съдържание на пестициди, тежки метали, високолетливи органични съединения, полиароматни въглеводороди, бромати по методи в съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство. Валидирани и верифицирани са всички методи за изпитване на питейни води, храни и козметични продукти.

От юли 2021г Дирекция “ЛИ“ разполага с нов апарат – Йон хроматографска система CIC-D300. През изминалата 2022 година на новото техническо средство е извършено вътрешно калибриране и са въведени нови методи за изпитване на бромати, катиони и аниони в питейни води. Извършено е верифициране на методите за изпитване на бромати, аниони и катиони, като са издадени протоколи от верифициране на методите. Изчислена и присъединена е неопределеността от изпитване. Подадено е заявление за разширяване на обхвата на акредитация в ИА БСА за включване на новото техническо средство и новите методи в акредитираните лабораторни дейности на ЛИК.

Всички методи за изпитване и вземане на проби използвани в ЛИК са актуални, валидирани и верифицирани.

Дейността на ОК А и ЛИК през 2022г. бе напълно в съответствие с изискванията на БДС EN ISO/IES 17020 и съответно БДС EN ISO/IES 17025.

Лабораториите на Д ЛИ осигуряват пълно обезпечаване с лабораторни изследвания и измервания дейността на РЗИ по държавния здравен и противоепидемичен контрол. При

план 1241 проби в дирекцията са постъпили и изследвани 1143 – 92,10 % изпълнение. Неизпълнен е плана по отношение на брой проби плувни басейни, поради неотворили за сезона регистрирани плувни басейни и по отношение на брой проби дезинфекционни разтвори, поради епидемичната ковид обстановка в началото на годината.

Разпределението по видове проби е както следва:

	План				
	Брой проби	**Брой изследвания**	**Брой проби**	**Брой изследвания**	
Питейни води От пунктове на водопроводната мрежа на населени места	531	11279	558	14677	**105,1%**
Води от битови чешми	60	540	59	531	**98,3%**
Води от плувни басейни	106	1484	80	1120	**75,5%**
Бутилирани води: минерални, изворни и трапезни	15	244	15	315	**100%**
Биоциди и приготвени разтвори за дезинфекция	428	428	324	324	**75,7%**
Козметични продукти	40	288	40	288	**100%**
Шум - уличен шум	21	126	21	126	**100%**
Микроклимат	6	228	6	294	**100%**
Осветление	6	500	6	500	**100%**
Нейонизиращи лъчения	28	318	34	516	**121%**
Общо	**1241**	**15435**	**1143**	**18691**	**92,1%**

Съгласно указание на МЗ, през 2022г. в Д ЛИ са извършени лабораторни изследвания на 182 проби питейни води с 7508 изследвания, представени от РЗИ Ловеч, Враца, Видин, Монтана по специфични показатели, съгласно изискванията на Наредба 9/МЗ: Полициклични ароматни въглеводороди, Бенз/а/пирен, Високолетливи органични съединения /трихалометани, бензен, трихлоретилен и тетрахлоретилен, 1,2 дихлоретан/, пестицидни остатъци, натрий, селен и живак.

През годината, съгласно указание на МЗ, са изследвани 59 проби минерални, трапезни и изворни бутилирани води с 1430 изследвания, представени от РЗИ Ловеч Враца, Видин, Монтана. Изследвани са и 32 проби козметични продукти – 104 изследвания, представени от РЗИ Ловеч Враца, Видин и Монтана, за съдържание на тежки метали - олово и кадмий, и микробиологични показатели.

През 2022г., по указание на МЗ, Д ЛИ извърши 486 измервания на електромагнитни полета (ЕМП) на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, както и измервания в околната среда на обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в градовете Монтана, Видин, Враца.

По заявка на външни клиенти в дирекция „Лабораторни изследвания“ през отчетния период са извършени изпитвания на 269 проби с 1699 изследвания.

	Брой проби	**Брой изследвания /измервания**
Питейни води	186	1156

Води от плувни басейни	15	81
Храни	16	235
Отривки	36	96
Дезинфекционни препарати	2	2
Бутилирани изворни и трапезни води	2	12
Минерални води	2	20
Шум	5	28
Микроклимат	2	24
Осветление	3	45

Приходите от платени лабораторни услуги на дирекцията за 2022г. са 14185 лв.

Анализът на данните за работата на дирекция „ЛИ“ при РЗИ Плевен през 2022г., изнесени до тук в отчета показват, че по всички направления, плануваните дейности са изпълнени и екипа на дирекцията се справя отлично със своите задачи.

Имайки предвид постигнатите резултати в работата на РЗИ – Плевен до момента, здравните приоритети и данните от демографския анализ за областта, както и непрекъснатото повишаващите се изисквания към качеството на бъдещата работа, ръководството на инспекцията счита, че основните акценти в работата през 2020г. ще бъдат насочени в следните направления:

- осъществяване на държавната здравна политика на територията на област Плевен;
- повишаване качеството и ефективността на извършвания държавен здравен и противоепидемичен контрол, на базата на действащото законодателство;
- провеждане на качествени и адекватни противоепидемични мерки за ограничаване разпространението на инфекциозните и паразитни заболявания;
- повишаване качеството и ефективността на дейностите по профилактика и промоция на здраве и утвърждаване ролята на инспекцията като координатор на инициативите в това направление на областно ниво;
- непрекъснато оптимизиране организацията на работата в инспекцията за максимално ефективно използване на наличния кадрови и материален ресурс;
- поддържането на създаденото отлично взаимодействие с външните структури и организации на областно и общинско ниво – Областна администрация, общински ръководства, ръководствата на лечебните заведения, РЗОК, НОИ, РДВР, РИОСВ и пр.;
- осигуряване на добри финансови условия за работа, чрез постигане на достатъчно ниво на собствените приходи и ефективна система за контрол на разходите;
- добро взаимодействие с медиите и постигане на медийна подкрепа за дейността на инспекцията.

Д-Р ИЛИЯН МИНЧЕВ
Директор на РЗИ – Плевен